

TRZIŠKI TEKSTILEC

GLASILO ORGANIZACIJE ZDRUŽENEGA DELA BOMBAŽNE PREDILNICE IN TKALNICE TRŽIČ

Problematika predilnice za oktober 1974

Od zadnje številke, v kateri smo dali informacijo o problematiki, je preteklo polnih 7 mesecev. Takrat smo ocenili oskrbo z osnovno surovino — bombažem — količinsko in kvaliteto kot za slabo.

Osnovni material

Tako v mesecu oktobru, kot že nekaj mesecev nazaj (5—6) z oskrbo in izbiro bombažev nimamo večjih težav. Zgovoren dokaz temu je dejstvo, da smo v desetih mesecih zamenjali n. pr. belo mešanico le 1 krat, rumeno mešanico pa 3 krat. Drugi dokaz je precej konstantni sestav obeh mešanic in njih kvalitetni faktorji. Surovine izbiramo med sledečimi provinjencami: Rusija I in II, Iran M-SMful, Turčija Izmir stand. I in Menufi — egiptovski odpadki. Kvalitetni pokazatelji izbranih surovin (Klasa, mikronaire 4—4,5, Presley 80—85, vlaga do 8,5, stapel, karakter, preparacija) so tudi dali ustrezne pozitivne rezultate v kakovosti sprednih prej.

Se vedno nezadovoljiva je kvaliteta prej iz polinoznih vlaken (Nm 34) in poliesternih vlaken (Nm 40). Prvi zrok je slej ko prej v samem izboru surovin omenjenih umetnih vlaken (Nm 40). Prvi vzrok predvsem slednje, poliesterno vlakno, ne da nobenih pozitivnih premikov. V preji se še vedno pojavljajo prekomerne odebelitve in tako zvani »Krahergarn« (naš izraz je pokalica). Drugi faktor, ki tudi bistveno vpliva na kvaliteto sprednih prej iz polinoznih in poliesternih vlaken je neprimerni strojni park (mikalniki — garniture, krilni in prstani stroji). Zato bi kazalo stroje ali rekonstruirati ali pa zamenjati.

Proizvodnja.

S primerno organiziranostjo vseh strokovnih in ostalih delavcev smo uspeli preseči plan v baznih in efektivnih kilogramih. Preseganje v efektivnih kg je nekoliko višje, kar je razumljivo, saj le-ta upošteva tudi preje kot so Nm 2,5 in 3,5.

Rezultati bi lahko bili celo boljše, predvsem po zaslugi BD 200 strojev, če bi v danem momentu imeli na razpolago predilne turbine. Manj-

kajoče število je presešlo celo 100. Z dobrimi odnosi z nekaterimi podjetji (Tekstilindus, Prebold) nam je uspelo dobiti v začasno posojilo vse manjkajoče predilne turbine, katere nam še ni uspelo vrniti, čeprav so naši rezervni deli že v Beogradu v konsignacijskem skladišču mesec in pol, a se je vse skupaj zataknilo na relaciji Jugobanka Ljubljana — Jugobanka Beograd. Kljub temu lahko v kratkem času računamo na izdobavo prepotrebni rezervnih delov.

V oddelku sukalnice smo morali zaradi manjše količine Nm 60/1 iz Tekstilindusa, pre-

PROIZVODNJA

Predilnica

a) izvršitev plana
bazni kg
efektivni kg

september	oktober
100,90 %	106,69 %
112,60 %	112,09 %

Predilnica

pri Ø Nm 10/1
b) izkoriščanje strojev
Predilnica
BD 200 pred. stroji
Sukalnica

september	oktober
144,87 %	ko 5,41 %
67,99 %	oktober
89,37 %	65,69 %
75,23 %	88,72 %
	66,96 %

c) produktivnost

september	oktober
14,81 %	14,28 %
63,64 %	65,02 %
14,27 %	14,77 %

Sukalnica

Bazni gr/vrh
Bazni gr/pr. mesto
HOK ure

september	oktober
144,87 %	143,29 %
8,04 %	11,08 %

DELOVNA SILA

Predilnica
% izostankov
porod. dopust
bol. izostanki
let. dopust

september	oktober
11,2 %	12,4 %
0,8 %	0,4 %
5,6 %	6,— %
4,8 %	6,— %

Sukalnica

% izostankov — bol. dop.

8,3 %	9,— %
-------	-------

Ob 29. novembru

Ob dnevu republike čestitajo vsem članom kolektiva samoupravnih organov, družbenopolitične organizacije in uredništvo Tekstilca

iti v dvozmensko obratovanje sukalnih strojev. Prej neomejena količina Nm 60/1 je bistveno zelo spremenila proizvodnjo sukanje preje, saj je dobavljena količina 3000 kg premajhna za proizvodnjo na dveh strojih in v dveh izmenah. Situacijo smo reševali s podaljšano proizvodnjo Nm 40/3, ki nam zadostuje za 9 — 10 mesecev.

Strojni park, vzdrževanje in preureditve

Poleg rednega vzdrževanja na mikalnikih smo zamenjali kompletne garniture (briser, tambur, penjer, pokrovčki) na dveh visoko produktivnih Platt mikalnikih. Poleg tega smo poslali na strojno fakulteto v Ljubljano dva para cro valjev v obdelavo in pozneje v kromiranje. V firmo Seelmann — Bauman smo začeli pošiljati v obdelavo pokrovčke (površinsko in stransko brušenje starih pokrovčkovih garnitur).

V čistilnici smo na mešalni celici (tufti) v celoti izvršili popravilo latastih pasov.

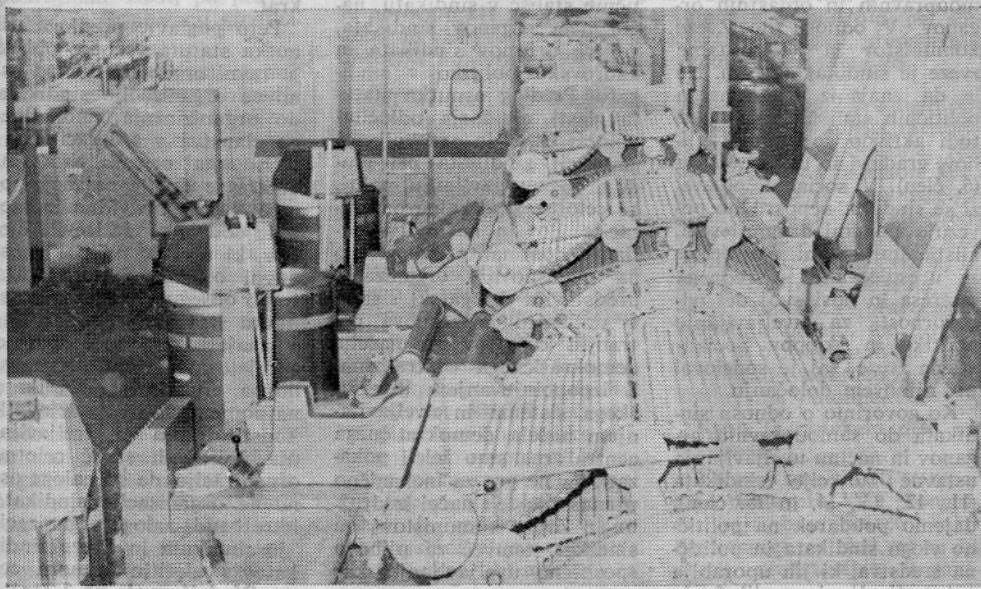
Na BD 200 strojih je vzporedno z rednim vzdrževanjem tekla predelava pregiba med predilnim mestom in držačem turbine na tipu M in tipu M 69 ter zamenjava osovnic in ležajev dovajalnih valjčkov na tipu 69. Poleg same zamenjave se predilna mesta v celoti pregledajo in popravijo tako mehansko kot elektro.

Zelo počasi potekajo dela pri regeneraciji odpadkov, trgaču odpadkov, sanitarijah in ostalih delih, ki so bila predvidena v planu investicijskega vzdrževanja za leto 1974. To so dela, ki morajo teči vzporedno s proizvodnim vzdrževanjem ter jim bomo morali v bodoče posvetiti več pažnje.

Delovna sila

Fluktuacija v predilnici, lahko rečem, je bila normalna. Premiki so bili le znotraj obrata samega. Trenutno je v obratu zaposlenih 259 delavcev.

Obratovodja predilnice
Bečan Karel

Utemeljitev predloga osnutka statuta ZSJ

Od službe za informiranje pri svetu Zveze sindikatov Jugoslavije smo prejeli osnutek statuta ZSJ katerega bo po javni razpravi prejel sedmi kongres, ki bo od 17. do 20. decembra letos. Poleg osnutka statuta so nam posredovali tudi utemeljitev statuta. Utemeljitev statuta objavljamo z željo, da ga naši bralci temeljito proučijo, da bodo o tem dokumentu lahko uspešno razpravljali.

Sprejete novega statuta Zveze sindikatov Jugoslavije je pogojeno s spremembami, ki so nastale v razvoju našega socialističnega samoupravnega sistema in v delovanju sindikalne organizacije.

Pomembne spremembe v družbenoekonomskem in političnem sistemu v zvezi s sprejetjem ustave, nov položaj delavskega razreda in ustvarjene možnosti, da delavski razred obvlada s celotnim dohodkom ter odloča o poglavitnih tokovih družbene reprodukcije, so zahtevale, da se tudi sindikat dosledneje razvija v izvorno organizacijo delavskega razreda, osredotočeno na njegove bistvene interese, zasnovane na neposredni delavski demokraciji ter je idejno usposobljeno, da izraža razredni interes delavcev v reševanju vseh družbenih problemov. Takšna splošna usmeritev organizacije bi se morala izraziti tudi v statutu ter normirati način njenega uveljavljanja.

Nova z ustavo določena vloga sindikatov, možnosti iz obveznosti sindikalne organizacije, da najneposredneje vpliva na določene družbene procese v združenem delu in družbenopolitičnih skupnostih je drugi bistveni razlog za pripravo novega statuta, ki naj na popolnoma konkreten način zajame in obdela ustavne funkcije sindikatov.

Končno je opredelitev za novi statut tudi posledica neizgrajenosti sedanjega statuta ZSJ in težav, katere smo zaradi tega imeli v dosedanjem organiziranju in delovanju sindikalne organizacije.

Upoštevajoč te in druge razloge je svet ZSJ sprejel sklep, da se pripravi novo besedilo statuta ZSJ, ki naj bi od dosedanjega statuta zadržal vse, kar je dosedanja praksa potrdila, uveljavil nove izkušnje in organizacijske rešitve ter podrobno obdelal način in oblike uveljavljanja vloge sindikatov v sedanjih razmerah. Pomembna pomoč pri pripravi novega statuta so bile osnove o mestu, vlogi in organiziranju sindikatov ter Zveze sindikatov, ki so rabile kot podlaga za njegovo izdelavo.

Predloženi osnutek statuta smo pripravljali hkrati s statuti republiških in pokrajinskih organizacij.

Pri tem smo tesno sodelovali s sindikati Jugoslavije ter republiški in pokrajinski organizacijami Zveze sindikatov. To je pripomoglo, da smo že v samem delovnem

procesu iskali in našli najsprejemljivejše skupne rešitve in medsebojno usklajevali stališča.

Pri koncipiranju značaja novega statuta Zveze sindikatov Jugoslavije smo upoštevali zahtevo, da mora vsebovati takšne določbe o organizaciji, iz katerih naj bi izhajali statutarni akti vseh delov ZSJ in da pri tem ostane dovolj prostora za izražanje specifičnosti vseh sindikalnih organizacij.

Prizadevali smo se, da napravimo dokument, ki naj bi bil okvir in splošna podlaga za vse oblike in ravni organiziranja sindikalnega članstva, obenem pa naj bi spodbujal in omogočal, da se najdejo konkretne organizacijske rešitve, ki so za določena okolja najprimernejša.

Idejna podlaga predloženega osnutka statuta ZSJ so: ustava SFRJ, dokumenti X. kongresa ZKJ in Osnove o mestu, vlogi, načinu organiziranja in delovanja sindikatov in Zveze sindikatov Jugoslavije. Izhajajoč iz programskih ciljev in nalog, vsebovanih v teh dokumentih, iz sedanjega položaja delavskega razreda ter dosežene ravni razvoja sindikalne organizacije kot celote predlog osnutka statuta določa: glavne smeri politične akcije sindikatov, načela njegovega organiziranja in delovanja, pravice in dolžnosti članov sindikata, norme izgrajevanja notranjih odnosov v organizaciji ter najbistvenejše oblike in ravni organiziranja sindikalnega članstva. Vse to je določeno in sistemizirano v petih poglavitnih delih.

V prvem poglavju pod naslovom »Splošna načela« je definirana Zveza sindikatov Jugoslavije, razloženi so razlogi, zaradi katerih se delavci organizirajo v sindikat, obdelane so funkcije sindikatov in navedene nekatere najpomembnejše naloge sindikalne organizacije v prihodnjem obdobju.

Predlog osnutka statuta ZSJ določa, da sindikat v svojem boju za enotne interese delavskega razreda, za samoupravni socialistični razvoj družbe osredotoča svoje politične akcije na uveljavljanje in valorizacijo dela kot osnove družbenoekonomskega položaja delavcev na uveljavljanje enakega položaja vseh dejavnosti združenega dela; na povezovanje materialne proizvodnje z drugimi delovnimi področji ter postavljanje odvisnosti vseh teh področij od stopnje razvoja materialne proizvodnje, na graditev dohodkovnih odnosov in obvladovanje delavskega razreda z možnostmi pridobivanja in delitve dohodka v celoti; na uveljavljanje socialistične delitve po delu in rezultatih dela ter razvijanju razredne socialistične solidarnosti; na graditev TOZD in razvoj neposrednega samoupravljanja; na izpopolnjevanje sistema samoupravnega sporazumevanja

in družbenega dogovarjanja; na graditev delegatskega sistema in temeljnih organizacij združenega dela ter na delovanje tega sistema v skladu z interesi, zahtevami in potrebami delavskega razreda. Zaščita in dvig življenjske ravni delavcev ter borba za premagovanje socialnih razlik ter izenačevanje pogojev družbenoekonomske in socialne varnosti pa tudi boj za enake pogoje pridobivanja izobrazbe so prav tako pomemben del politične akcije sindikatov, ki poleg naštetih pa tudi drugih nalog določa način delovanja in oblike organiziranja sindikatov.

Čeravno bodo vse te smeri politične akcije sindikatov podrobneje obdelane v resolucijah VII. kongresa, so razložene tudi v PREDLOGU OSNUTKA STATUTA ZSJ, da bi na njegovi podlagi in v skladu z njimi osnovne in druge sindikalne organizacije lahko izvedle in določile konkretne naloge ter ugotovile primerne metode delovanja in oblike organiziranja.

Drugo poglavje Predloga osnutka statuta ZSJ določa, kdo je lahko član sindikata in kakšne pravice ter dolžnosti prevzema s stopanjem v sindikalno organizacijo.

V primerjavi z veljavnim statutom, v katerem le ena splošna formulacija določa, da je lahko član sindikata delavec v delovnem in pogodbenem razmerju, daje predlog novega statuta ZSJ možnost, da se v sindikat včlanijo tudi druge kategorije. To so predvsem učenci v gospodarstvu, delavci in učenci zaposleni pri zasebnih delodajalcih, občani, ki opravljajo svobodne poklice (igralci, slikarji, pisatelji, advokati itd.) in kooperanti, ki imajo status delavca v združenem delu. Do takšne razširitve sestave sindikalnega članstva je prišlo na zahtevo teh kategorij in na predlog nekaterih republiških organizacij Zveze sindikatov.

V tretjem poglavju predlaganega statuta ZSJ je težišče na odnosu sindikatov tako do Zveze komunistov in Socialistične zveze kot tudi do samoupravnih in oblastnih organov. V odnosu do Zveze komunistov in Socialistične zveze je sindikat aktiven. Ne le, da izhaja iz programa in političnih stališč ZK, temveč tudi aktivno sodeluje v njihovi graditvi in uveljavljanju (6. člen). V socialistični zvezi se sindikat neposredno povezuje z vsemi drugimi socialističnimi silami, bojuje se za uresničevanje razrednega interesa in nosi svoj del odgovornosti za uveljavljanje politike in sklepov Socialistične zveze, saj je sodeloval pri njihovem določanju.

Ko govorimo o odnosu sindikata do samoupravnih organov in načinu uveljavljanja ustavne funkcije sindikata (11., 12., 13., 14. in 15. člen), dajemo poudarek na politično vlogo sindikata in politična sredstva, ki jih uporablja pri uveljavljanju svojih funk-

cij. V zvezi s samoupravnimi sporazumi in odgovori ter glede na delegatski sistem, uveljavljanje samoupravne delavske kontrole in reševanje sporov, kakor tudi pri ustvarjanju vpliva na kadrovske politiko v združenem delu je prvenstvena naloga sindikata, da gradi skupno politično osnovo in druge politične možnosti za uspešno sodelovanje delavcev v vseh teh procesih. Sindikat ne deluje vzporedno s samoupravljanjem, temveč je njegova notranja politična sila odgovorna za uresničevanje interesov delavskega razreda kot celote v vseh okoljih.

Vendar pa ima sindikat poleg te svoje politične vloge tudi popolnoma konkretne z ustavo določene obveznosti glede uveljavljanja samoupravnih odnosov. Sindikat se pojavlja kot podpisnik samoupravnih sporazumov, kot organizator volitev v organizacijah združenega dela, kot udeleženec v matečajni komisiji, kot iniciator sporov pred sodiščem združenega dela itd. V statutu ZSJ nismo mogli podrobno obdelati načina sodelovanja sindikalne organizacije v teh procesih. Statut normira le tisto, kar je splošno in skupno vsem organizacijam sindikata pri uveljavljanju njihove ustavne funkcije in hkrati zavezuje vsako organizacijo sindikata in Zveze sindikatov, da s svojimi posebnimi dokumenti na popolnoma določen način uredi, kako sodeluje v samoupravnem sporazumevanju in dogovarjanju, kdo podpisuje samoupravne sporazume in kakšna so pooblastila ter odgovornosti podpisnikov (11. člen). Glede konkretizacije in obdelave je napravljena izjema pri samoupravnem sporazumu o delitvi dohodka in o samoupravnem združevanju sredstev TOZD. Predlog osnutka statuta popolnoma določeno zavezuje osnovne organizacije sindikata, da one, ne pa njihovi organi, sodelujejo v tej vrsti sporazumevanja.

Četrto poglavje ureja notranje odnose v Zvezi sindikatov, način izgrajevanja političnih stališč v sindikatu, način dela organov sindikata, volitve organov sindikata in kadrovske politiko v sindikatu. Predlog osnutka statuta zlasti poudarja odločilni položaj člana in osnovnih organizacij sindikata pri graditvi in uveljavljanju politike celotne sindikalne organizacije. Pot in način uveljavljanja dominantne vloge člana in osnovnih organizacij predstavlja delegatski sistem v sindikatu in zasnova notranjih odnosov na načelu demokratičnega centralizma. Z izpopolnjevanjem delegatskega sistema in uveljavljanjem načela demokratičnega centralizma smo želeli pokazati, da ne gre za mehanično prenašanje teh načel iz družbe in Zveze komunistov na sindikat, temveč za njihovo specifično uveljavljanje, kar pomeni:

— da člani sindikata skupaj s svojimi delegati nenehno krepijo politiko sindikata (20., 26., 28. člen);

— da se o vseh bistvenih vprašanjih, o katerih sindikat zavzema stališče, mora voditi javna razprava med članstvom (27. člen);

— da je graditev stališč v sindikatu zasnovana na dogovarjanju in sporazumevanju ter da se obvezno mora zavzeti enotno stališče (22. člen);

— da se zavzemajo stališča in sprejemajo sklepi na podlagi svobodnega soočanja in boja mnenj, v enakopravni, demokratični in načelni razpravi, ki onemogoča vsiljevanje volje ožjih skupin in manjšine (21. člen);

— da delegati zastopajo stališča organizacije, ki jih je delegiral, vendar pa morajo imeti možnost, da v medsebojnem soočanju stališč v organu sindikata iščejo in odkrivajo rešitve, ki so v skladu z interesi delavskega razreda kot celote (28. člen);

— da se sklepi sprejeti po demokratični poti morajo odgovorno in dosledno izvajati (23. člen);

— da so organizacije sindikata in Zveze sindikatov pri svojem delu samostojne in hkrati odgovorne za uresničevanje stališč in sklepov sindikata in Zveze sindikatov;

— da sindikati neposredno sodelujejo pri graditvi stališč Zveze sindikatov in so odgovorni za njihovo uresničevanje.

Kar se tiče volitev delegatov, trajanje mandata in izmenjave funkcionarjev predvideva predlog osnutka volitev vseh organov sindikatov in Zveze sindikatov tajno glasovanje, največ štiri letni mandat in omejitve ponovne izvolitve za funkcionarje, ki profesionalno opravljajo izvršilno funkcijo v organu sindikata ali Zveze sindikatov (30. člen). Menimo, da ta omejitev, naj (možnost izvolitve na isto funkcijo največ dvakrat zaporedoma) bi ne zadevala sindikalnih aktivistov, ki svojo funkcijo opravljajo volontersko in katere članstvo želi voliti več kot dvakrat.

Peto poglavje predloga osnutka statuta vsebuje oblike in ravni organiziranja od osnovne organizacije sindikata do organiziranja sindikalnega članstva v federaciji.

Osnovna organizacija sindikata je dobila največji pomen, kar je razvidno iz vsebine obdelave, iz števila članov, ki urejajo odnose v osnovni organizaciji sindikata in po obsegu, ki ga ima v osnutku statuta.

Izhajali smo od splošno sprejetega stališča, da je osnovna organizacija sindikata najpomembnejši dejavnik konstituiranja in uveljavljanja političnih stališč celotne organizacije, da so naloge osnovne organizacije sindikata hkrati tudi naloge organizacije sindikata in Zveze sindikatov v celoti in da mora ce. (Nadaljevanje na 3. str.)

Utemeljitev...

(Nadaljevanje z 2. str.)

lotna dejavnost sindikata izvirati iz aktivnosti osnovnih organizacij sindikata in se vanje vračati. Zaradi takšnega položaja osnovne organizacije sindikata smo morali njene naloge dokaj izčrpno razložiti in tako dati podlago za vsebinsko usmeritev vseh drugih oblik na ravneh organiziranosti. Druga pomembna značilnost osnovne organizacije sindikata, pri kateri se vztraja v predlogu osnutka, je izražena v zahtevi, da deluje v temeljni organizaciji združenega dela ne le kot nosilka skupnih interesov delavcev, ki jih združuje, temveč tudi kot nosilka interesov delavskega razreda v celoti.

S tem ko sodeluje pri izgrajevanju enotne delavske razredne politike sindikata, mora na tej osnovi delovati tudi v temeljni organizaciji združenega dela (37. člen).

Da bi se jasneje razmejila vloga osnovne organizacije sindikata in organov upravljanja, zlasti pa zbora delovnih ljudi, je v 39. členu poudarjeno, da osnovna organizacija sindikata uveljavlja svojo politično aktivnost in tem, ko sproža reševanje pomembnih vprašanj za delavce, daje politično usmeritev in politične odgovore na takšna vprašanja, ustvarja določeno javno mnenje in pomaga, da se delavci na zboru delovnih ljudi kvalificirano opredeljujejo za določene rešitve. Nejasnosti in tavanja v praksi nekaterih delovnih organizacij so narekovali potrebo, da se tudi v statutu opozori na specifičnost aktivnosti sindikata v odnosu do najširših organov samoupravljanja.

Z ustavo SFRJ je osnovna organizacija sindikata dobila vrsto zelo pomembnih obveznosti, ki so v predlogu osnutka statuta obdelane v 41., 42., 43., 44., 45. in 46. členu. V le-teh so urejeni samo tisti elementi uveljavljanja ustavne funkcije, ki morajo biti skupni za vse osnovne organizacije sindikata. To gradivo morajo podrobneje obdelati statuti sindikatov in Zveze sindikatov v republikah in pokrajinah, zlasti pa pravila osnovnih organizacij sindikata.

V zvezi z načinom organiziranja osnovne organizacije sindikata prinaša predlog osnutka statuta vrsto novosti v primerjavi z veljavnim statutom. To so predvsem konstituiranje osnovnih organizacij sindikata v temeljnih organizacijah združenega dela v samoupravnih delovnih skupnostih (49. člen), možnost oblikovanja več osnovnih organizacij sindikata v eni TOZD, ki ima svoje dele razporejene na raznih mestih (50. člen), možnost ustanovitve podružnice in drugih oblik delovanja v velikih osnovnih organizacijah sindikata in dr. Vse te organizacijske spremembe naj omogočijo uveljavljanje nove vloge osnovne organizacije sindikata v te-

hova ustanovitev zagotavlja popolnejše izražanje interesov delavskega razreda in učinkovitost pri delu ter če se ne krni enotnost sistema;

tretjič: predlog osnutka statuta verificira prakso skupinskega in medskupinskega delovanja v okviru sindikatov v republikah in pokrajinah ter sindikatov Jugoslavije (86., 87., 88. in 107. člen). Glede na raznovrstnost organiziranja sindikatov po republikah je v 107. členu poudarjeno, da moramo ob konstituiranju skupin in medskupinskih odborov na zvezni ravni upoštevati organiziranje sindikatov po republikah in pokrajinah omenjenih skupin.

Kar se tiče programov Zveze sindikatov Jugoslavije, vsebuje predlog osnutka statuta določene novosti, ki se nanašajo na njihovo sestavo in način konstituiranja. Organi Zveze sindikatov Jugoslavije so kot v veljavnem statutu kongres, svet in nadzorni odbor. Novi momenti so v načinu volitev sveta ZSJ (100. člen). Svet je sestavljen iz delegatov Zveze sindikatov republik in pokrajin ter delegatov sindikatov Jugoslavije, ki jih volijo te organizacije, kongres Zveze sindikatov Jugoslavije jih pa samo verificira. Takšna opredelitev je v skladu z delegatskim sistemom, na katerem se gradi celotna organizacija. Novost v organiziranju zveznih organov ZSJ je tudi sekretariat kot izvršni organ predsedstva. Uvajanje sekretariata je pravzaprav le verifikacija dejanske prakse, ki opozarja na racionalnost obstajanja takšnega organa (101. člen).

V šestem poglavju v financiranju v sindikatu so vsebovana splošna načela financiranja aktivnosti sindikalnih organizacij in normirana sindikalna članarina.

meljnih in drugih organizacijah združenega dela ter v družbenopolitičnih skupnostih.

Poleg osnovne organizacije sindikata govori peto poglavje o organizaciji sindikata v delovni organizaciji in sestavljeni organizaciji združenega dela, o organizaciji Zveze sindikatov v občini, v medobčinski skupnosti, v pokrajini, republiki in federaciji. Velja poudariti, da so vse oblike organiziranja sindikalnega članstva zajete le v temeljnih in skupnih razsežnostih njihovega delovanja in organiziranja. Poudariti moramo, da so sindikati znatno ožje obdelani kot Zveza sindikatov in sicer zato, ker se bodo način organiziranja in delovanja sindikata ter njihove naloge podrobneje uredile s posebnimi statuti sindikatov Jugoslavije in statuti sindikatov ter Zveze sindikatov v republikah in pokrajinah.

V zvezi s sindikati zajema predlog osnutka statuta ZSJ naslednje elemente:

prvič: ugotavlja vprašanja in probleme, s katerimi se pretežno ukvarjajo in naloge, pri reševanju katerih sodelujejo (95. člen). Ceravno je težko razmejiti področje delovanja sindikata od področij, na katerih deluje Zveza sindikatov, smo vendar poskušali, da izločimo tista vprašanja in probleme, pri reševanju katerih morajo prvenstveno sodelovati sindikati;

drugič: določeni so kriteriji in postopki za ustanovitev novih sindikatov (83. in 94. člen). Po razloženih kriterijih se novi sindikati lahko ustanovijo, ko se je za njih izreklo članstvo oziroma najvišji organi sindikata, če nji-

ziranega dela. Poslovnik smo soglasno sprejeli.

Rad bi, da bi se držala kronološkega poteka dogodkov 7. in 8. tega meseca v Celju, zato vas prosim, povejte mi, kako se je zvrstil dnevni red na kongresu sindikatov!

Najprej smo izvolili kongresne organe, nato pa je svoj referat prebral predsednik republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije tov. Janez Barborič. Govoril je o nalogah sindikatov pri ureditvi in vodilni vloge delavskega razreda.

Za njim je zborujoče in vse delovne ljudi ožje domovine pozdravil tov. France Popit, predsednik CK ZKS, ki je zlasti poudaril, da nas dosedanje izkušnje iz bojev delavskega razreda opozarjajo na medsebojno povezanost in soodvisnost njegove sindikalne organizacije z razredno politično organizacijo. To kar so sedaj že dejstva, je važno predvsem zato, ker pot do enotnosti, ki jo izpri-

ustavo zelo odgovorno vlogo v samoupravnem političnem sistemu. Z uvedbo delegatskega načela v konstituiranju in delu skupščin neposredno sodelujejo v skupščinskem odločanju na vseh ravneh. SZDL in sindikati niso odgovorni samo za demokratični kandidacijski postopek v volilnem procesu, ampak imajo pravico in dolžnost sodelovati pri oblikovanju stalšč samoupravnih delegacij in delegatov.

Ali ste v naslednji točki, ki je bila na programu, sodelovali tudi vsi delegati iz tržiške občine?

V naslednji točki dnevnega reda smo delali ločeno. Delegati iz Tržiča smo sodelovali v različnih komisijah. Bila sem članica komisije, ki je obravnavala delavčev socialno varnost in obvladovanje socialnih razlik. Naša kongresna komisija se je ukvarjala tudi z delovnimi in življenjskimi razmerami delavcev ter razvojem stanovanjskega gospodarstva.

čuje naš sedanji politični trenutek, ni bila preprosta in brez odporov. Zlasti je škodilo vplivu delavskega razreda na razvoj družbenih odnosov prepričanje in delovanje nekaterih posameznikov iz prejšnjega vodstva slovenskih sindikatov, ki so bili prepričani, da je oblast delavskega razreda možno urediti že s tem, če si sindikalni organi razdelijo z drugimi političnimi dejavniki oblast v gospodarskih in drugih organizacijah ter organih oblasti. Pri tem jih ni prav nič motilo, da smo tedaj že gradili naš družbeni sistem na temeljih delavskega samoupravljanja. Želeli so postopno spremeniti vlogo ZK kot politične avantgarde delavskega razreda v revizionistično stranko, ki naj bi bila samo ena od partnerjev v političnem pluralizmu.

Kakšna je po izvajanjih tov. Popita vloga sindikalne organizacije v naši samoupravni družbi?

Nikakor ne more biti res, da se vloga te naše najširše družbenopolitične organizacije zmanjšuje, to pa zato ne, ker sta dejavnost sindikatov in ZK povezani. Prav nasprotno je res. Družbenopolitične organizacije, še zlasti ZSS, so dobile z novo

Ker je prav ta problematika tako zelo občutljiva tudi za naše delavce, bi vas prosil, da za bralce Tržiškega tekstila kaj več poveste o sklepih, katere ste sprejeli v vaši komisiji!

Naša komisija za družbeni standard in socialno varnost delavcev je morala opraviti obsežno delo, saj se je posvetovanje nadaljevalo še zjutraj naslednjega dne kongresa pred plenarnim zasedanjem. Predsednik predsedstva komisije za družbeni standard in socialno varnost tov. Vinko Kastelic je po končanih posvetovanjih v naši komisiji podal sklepe, ki smo jih pred zasedanjem sprejeli. Te je podal v obliki dopolnil:

— hkrati z gospodarskimi investicijami investirati tudi v družbeni standard;

— uveljaviti je treba prioriteto vlaganj ob zvišanju ravnih skupne porabe;

— družini je treba zagotoviti nujno socialno varnost;

— povečati je treba vzgojno-varnostne kapacitete za otroke;

— zahtevamo pravočasno ureditve nalog, ki omogočajo vsesplošni napredek in delavcev boljši vsakdan;

(Nadaljevanje na 4. str.)

Razgovor z delegatko na VIII. kongresu ZSS

7. in 8. novembra je bil v Celju VIII. kongres Zveze sindikatov Slovenije, ki mu je prisostvovalo 388 delegatov, ob teh 300, ki so jih člani sindikata izvolili na predkongresnih občinskih sindikalnih konferencah, 5 delegatov društva upokojencev Slovenije in 83 članov sedanjega republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije ter njegovega nadzornega odbora, ki so imeli tudi status delegata VIII. kongresa. S kongresa je poročalo 111 novinarjev. Na kongresu je bilo tudi pet sindikalnih delavcev iz Tržiča, in sicer trije delegati, predstavnik občinske konference ZS in član republiškega sveta ZS.

Med delegati na kongresu je bila tudi naša sodelavka Jožica Dolinar, katero smo zaprosili za razgovor o delu in poteku republiškega kongresa zveze sindikatov.

Vsi člani sindikata smo bili pred kongresom aktivni, a vseeno bi nas zanimalo, kako ste to široko dejavnost članstva ocenili na kongresu?

V javni razpravi o kongresnih dokumentih je sodelovalo več kot 400.000 delavcev. Poleg te temeljne oblike najširše javne razprave, ki ne pozna primere v zgodovini slovenskega sindikalnega gibanja, je sodelovalo veliko število sindikalnega članstva v več »okroglih mizah«, na

javnih tribunah in drugih oblikah organiziranega razpravljanja in dopolnjevanja. Neposredno pred začetkom kongresa pa so se v tolmačenje gradiva vključila tudi sredstva javnega obveščanja kot so tisk, radio in televizija, ki so si zlasti prizadevala, da člani sindikata pravočasno seznanijo o tem, kaj so delavci in organizirano članstvo predlagali kot dopolnitev v kongresnih dokumentih.

Kako je potekalo delo na kongresu?

Najprej smo dobili na vprašanje poslovnik VIII. kongresa, kajti brez določb, kako bo kongres potekal, si ne bi mogli predstavljati organi-

Eno vprašanje — šest odgovorov

Ko si mlada zakonca začneta ustvarjati skupno življenje, jima sprva zadošča skromno enosobno stanovanje, ki je opremljeno s posteljama ali z raztegljivim kavčem. Pozneje, ko družina dobi novega člana, pa postanejo težave, ki ponavadi niso samo prostorskega značaja, tudi varstvo je problem, ki pesti oba starša.

Toda v našem podjetju, kot marsikod drugod, je tudi več družin, ki ne sodijo več med mladoporocence, a vseeno povezujejo besedo stanovanje s problemom, ki ga rešujejo že dolga leta, toda brez uspeha.

Otroci doraščajo v vlažnih stanovanjih — seveda ne brez škodljivih posledic, ki se kažejo v pogostejših boleznih in ne nazadnje tudi v učnih uspehih otrok prizadetih.

Ker je to vprašanje zelo aktualno, sem se namenil, da se o tem pogovorim z nekaterimi sodelavci.

Stanka Solarja sem srečal v mehanični delavnici. Svojo prosto polovico dneva skupaj z ženo in sedem tednov staro hčerko preživljajo na cesti JLA št. 5.

»V tovarniškem stanovanju sem podnajemnik. Bivamo v eni sobi, ki je brez vodovodne instalacije, poleg tega pa ni nikakršnih sanitarij.

Sam bi človek še nekako potrpel, toda gre mi za tisto, kar ima človek raje kot samega sebe — za otroka in ženo. Vse tri nas zebe, kajti to stanovanje, če se tej luknji lahko reče, je grajeno iz kamnja in zato tudi zelo hladno. K sreči je sedaj žena še doma, ker ima poročniški dopust; ne vem pa, kako bo kasneje, ko bo začela zopet delati. Denar za pralni stroj bi še nekako 'napraskal' skupaj, toda kaj, ko ga v svoji tesni sobici nimam kam postaviti. S pleniacami sva vsak dan na poti, včasih k ženinim, včasih k mojim staršem. V dokaj težkem položaju sem, saj poleg svojega rednega dela v tovarni obiskujem večerno tehniško šolo na Delavski univerzi Tomo Brejc v Kranju.

Upam, da bo tržiški solidarnostni sklad imel toliko posluha za naše težave, da bo ugodno rešil mojo prošnjo.

Stefka Kokalj je zaposlena v konfekciji, v tovarni pa dela že od 1949. leta. Ima tri otroke, od katerih je najmlajši sin star šele leto in pol. Stanuje v Spodnji Bistrici — Tržičani poznajo ta del pod imenom »Trajbah«. Na vprašanje, v kakšnih prostorih stanuje, mi je povedala naslednje.

»Imam enosobno stanovanje. V majhni sobi spimo in sploh prebijemo cel dan. Da bi se hčerka lahko učila, sem bila prisiljena majhno sobico pregraditi z lesenitom.

Da sem, kadar delam, brez skrbi, rada plačujem upokojenki, ki mi varuje sina.

Bliža se čas, ko bo prišel od vojakov najstarejši sin. Ne vem, kje bo spal, ko pride zopet domov, kje naj šivam otroško perilo, kje naj perem in ga sušim.

Čprav še ni tako neznansko dolgo, ker sem zaprosila za stanovanje — potrpeła sem, dokler sem mogla — upam, da bo naša tovarniška komisija za standard mojo prošnjo ugodno rešila.

Mlinar Andreja dela v predilnici na BD-200 strojih. Svoj prosti čas pa prebije v hiši na Proletarski 11. Z možem, ki kot pleskar dela pri tržiškem Obrtnem podjetju, imata štiri mesece staro hčerko Rebeko.

»V dvosobnem stanovanju nas je kar šest oziroma sedem, torej mi ni treba posebej poudarjati, da smo na tesnem. Prošnjo za lastno stanovanje sem oddala na dve strani — na občinski solidarnostni sklad in na odbor za družbeni standard v BPT. Da bi bila stanovanjska stiska še večja, moja tašča pazi še na eno dekletce.

Stanovanje sva mislila odkupiti, toda nisva dobila toliko posojila, čeprav sva varčevala tudi namensko. V zadnjem času vlagava še več, saj moj mesečni zaslužek takoj nesem v banko, živimo in oblačimo pa se samo z moževo plačo. Včasih gre proti koncu meseca sicer malce trdo, tako da je treba stisniti zobe, a že znamo potrpeti, ker pred seboj vidimo cilj — novo stanovanje.

Saj ni vdova ta **Kogojeva Metka**, samo moža ima pri »soldatih«, pa še ta je skoraj doma, ker služi vojaški rok v Ljubljani. Tudi zanjo sem slišal, da živi v tesnem stanovanju, zato sem jo vprašal, kako in kaj je z njenimi stanovanjskimi problemi.

»S svojo trinajstmesečno hčerko stanujeva pri moževih starših. K sreči sem od njih dobila kaj dobro doto, saj na dekletce pazi moževa mama, da sem, takrat ko delam v službi ali na obisku pri možu, lahko popolnoma brez skrbi.

Ko bi vsaj ne bilo tako dolgčas — no ja, potrpeti bo treba do junija. Slišala sem, da pri vojakihi črtajo dneve na kalendarju pa jim dnevi hitreje minevajo. Morda bi to tudi meni pomagalo.

Stanovanje, v katerem bivamo, je pa kaj klavrno. Imamo dve sobi, kjer nas je kar pet, če ne štejem začasnega odsotnega moža. Sanitarij v stanovanju sploh nimamo, zato se koplje mo kar v 'lavorju'. Cela stanovanjska zgradba kar vpije po popravilu.

(Nadaljevanje na 5. strani)

Razgovor z delegatko ...

(Nadaljevanje s 3. str.)

— zagotoviti moramo medicinsko in socialno rehabilitacijo invalidov;

— ostro je treba nastopiti proti vsem monopolom v stanovanjski izgradnji;

— posvetiti je treba posebno skrb pogojem vzgoje in izobraževanja na manj razvitih območjih Slovenije;

— urediti moralne in materialne obveznosti naših delavcev v tujini;

Kakšni so bili sklepi kongresa in kako je le-ta upošteval dodatne predloge in spremembe, ki so bili predlagani na zborih sindikalnih delavcev v predkongresni dejavnosti?

Predsednica odbora za sklepe Ivanka Vrhovčak je poročala kongresu, da pripombe in dopolnitve delegatov k posameznim sklepom, kot so jih vsebovala poročila komisij, prispevajo k večji celovitosti sklepov in k boljši akcijski opredelitvi nalog sindikatov na vseh ravneh. Že sam podatek, da je samo na članskih sestankih v osnovnih organizacijah dalo pripombe v predkongresnih razpravah kar 7622 članov sindikata, pričra o tem, da naš kongres živi med članstvom v osnovnih organizacijah ves čas.

Delegati smo poudarili, da sprejemamo sklepe, ker temeljijo na novi ustavi in na skupnih dokumentih ZKJ in VII. kongresa ZKS in zato odražajo razredne interese delavcev ter terjajo tako naše delovanje, torej tak sindikat, ki bo združeval delavce v vsakem samoupravnem okolju.

Kateri dogodek ali predlog je na vas in ostale delegate na kongresu sindikatov naredil najgloblji vtis?

Brez dvoma je bil to predlog predstavnika celjskih sindikatov, ki je bil obenem tudi član delovnega predsedstva VIII. kongresa tov. Ivana Kramerja, ko je prebral pismo, ki ga je ta zbor poslal predsedniku republike tovarišu Titu. V njem smo mu delegati izrazili željo, da bi bil tovariš Tito častni predsednik jugoslovanskih sindikatov. Vsji zbrani smo z burnim aplavzom ta predlog in željo nas vseh pozdravili.

Kakšen je bil zaključek kongresa?

Sklepna beseda na VIII. kongresu je pripadla tov. Janezu Barboriču, za katerega je kongres soglasno potrdil kandidacijo za predsednika novega republiškega sveta. Z njegovim pozivom k akciji, za dosledno uresničevanje sklepov, je kongres sklenil svoje dvodneвно delo.

Kongres v Celju je končan, vendar delo in duh kongresa prihaja v vse kraje naše domovine, na vse ravni sindikalne organiziranosti.

F. G.

Eno vprašanje

(Nadaljevanje s 4. strani)

Prošnjo za novo stanovanje sem oddala kar na dve strani — na občinski solidarnostni sklad in tovarniški odbor za družbeni standard, a kaj ko je toliko prosilcev, da bomo morali verjetno še nekoliko počakati s selitvijo v boljše stanovanje. Z varčevanjem za nakup novega stanovanja pa zares slabo kaže. Zaslužim sama — za hčerko in zase, mož pa je tako preskrbljen, saj med služenjem vojaškega roka dobiva vendar 'plačo'.

Marjan Slibar stanuje takoj nad »Vojami«. Njegovo sicer tesno in skromno stanovanje bi bilo kar znosno, če ne bi bil prav pod njim zbiralnik za vodo. Hiša pa je stara, grajena iz kamenja in nase vleče vlago, ki prihaja izpod hiše. O tem sem se lahko osebno prepričal, ko me je povabil v svoje stanovanje.

»Z ženo, ki je tudi zaposlena v BPT, pričakujeva drugega otroka. Hvaležen sem podjetju, da je imelo toliko posluha za najine težave, da žena dela samo popoldne, jaz pa delam v dopoldanski izmeni.

Moje stanovanje meri le 24 kvadratnih metrov. Poleg omenjenih dveh majhnih prostorov imam še skromen prizidek, po katerega stenah pa kar teče voda. V njem ne morem imeti drugega kot pralni stroj, a še zanj ni dobro, da stoji tam.

Res nimam sreče s temi stanovanji. Prej sem stanoval na Blejski cesti 13 (dekliškem domu), kjer mi je zaradi slabe strehe teklo skozi strop. Škoda se mi zdi pohištva, saj milijon in pol, kar sva prištedila, ni bilo takoj skupaj. Tudi perilo, ki ga imam v omari, bi bilo zeleno od plesni, če ne bi vsakih štirinajst dni vsega preložil in prezračil. Vsak dan moram vzdigniti jogije in obrisati ploščo, drugače bi vse zgnilo.

Vsega upanja, da bom dobil bolj zdravo in večje stano-

kaj je doma z otrokom, ki ima vročino, kdaj bo spet moral kupiti novo pohištvo, ker mu starega kviri vlaga; tak delavec pri delu ne bo zbran in njegov delovni učinek bo vsekakor manjši.

Upajmo, da bodo prizadevanja našega podjetja rodila uspehe tudi na tem za delovnega človeka tako pomembnem področju.

Stanovanjsko problematiko smo pri nas dokaj uspešno reševali, odgovori pa nam zgovorno povedo, da so med zaposlenimi v BPT še problematični primeri, ki bi bili potrebni čim prejšnje rešitve.

F. G.

Naš razgovor

Za novembrsko številko smo se namenili, da vam predstavimo Staneta Bogataja, mojstra v avtomehanični delavnici. Zapršili smo ga za razgovor z namenom, da nam predstavi delo, tako, kakor je potekalo v tej mehanični delavnici takrat — pred leti, ko še ni bilo modernejšega orodja za popravila pa tudi vozni park je bil kaj reven.

Tov. Bogataj, zanima me, koliko let že delate v tovarni in kako je potekalo delo v avtomehanični delavnici takrat, ko ste bili še mladi?

»Že trideseto leto teče, odkar sem v podjetju. Najprej sem bil v tkalnici za ključavničarja, toda že takrat so me večkrat za kakšno delo poslali v garažo, kjer sem od 1950. leta stalno zaposlen.

Po vojni je bilo z vozili težko, ker so bila stara in iztrošena, večino so predstavljala vozila, ki so bila vojni plen. Bate smo stružili kar sami — v mehanični ali elektrodavnici pa tudi ležaje smo menjali v tovarni. Včasih je bilo v BPT precej drugače kot danes. Do tovarne je vlak pripeljal vagone, saj ničesar, kar smo potrebovali za obratovanje, nismo dobili drugače kot po železnici. Koliko smo pretovorili samo premoga in bombaža, pa tudi drugih stvari, a to ne z viličarji, ker jih nismo imeli — ročno, še celo vagone so delavci potiskali sem ter tja po tirih kar ročno.

Na kakšen način ste si pomagali, da bi delo olajšali?

»Tam, kjer stoji današnji Tiko, je bila nekoč mehanična delavnica. Na prodaj je bil star traktor, ki smo ga odkupili. Seveda takšnega, kakršen je bil, nismo mogli uporabljati. Prej magnetni vžig sem preuredil v baterijskega. Bate smo postružili doma pa tudi ležaje smo zamenjali kar sami. Ker stara »mrcina« ni imela kabine, smo jo morali narediti. Da je motor vžgal, si mu moral poma-

gati z »vinto«, ki je bila tako živahna pri odskakanju, da je marsikoga spravila na bolniški dopust. Sploh se je ta traktor obnašal kot »žleht« konj; kadar bi moral pretegniti pretežko breme, se je postavil na zadnji dve kolesi, ker je bil prelahek.

To je bil šele začetek. Kako ste nabavljali nova motorna vozila kasneje?

»Da, res je, skromen začetek je bil to, toda še dolga leta smo morali ostati skromni, sestavljati in venomer samo popravljati. Leta 1945 so iz vode pri Sv. Ani potegnili star avto, ki so ga tam pustili Nemci, ko so bežali čez mejo. Nekako nam ga je uspelo spraviti v tek, da pa

je ta naš »Diksi«, kot smo ga imenovali, začel puščati za seboj kilometre, smo morali mnogo popraviti in dodati — kabina je bila fiat-ova, motor renault-ov, diferencial ford-ov, marsikaj pa je bilo od BPT.

Leta 1946 smo kupili star mercedes, ki je bil že odpisan. Njegova rojstna letnica, ki je bila vtisnjena v tablico s podatki je bila datirana z letnico 1939. Kupila ga je Ko. željeva s Trziča, med vojno pa so ga uporabljali Nemci. Kot pri vseh starih vozilih smo se tudi pri tem avtomobilu generalnega popravila lotili sami. Naredili smo tudi nov »kason«, v kabino pa sem uvedel novost, ki je do sedaj ni imel noben tovornjak — uredil sem gretje.

Katere novosti oziroma izboljšave ste še uvedli na starih avtomobilih?

»Kmalu po vojni, letnice se ne spominjam več natančno, so v tovarno pripeljali 8 cilindrskega forda, ki je porabil 40 litrov bencina. Ker je bila tako velika poraba goriva neekonomična, sem predelal vplinjač in mu dal tudi novo lego — s stoječega položaja sem ga premestil v visečo. Po predelavi je motor gotal le 14 litrov goriva, kar ni bilo mnogo, če upoštevamo njegovo kubaturo — 1800 kubikov. Ta starji ford je dolga leta služil direkciji, kasneje pa smo ga uporabili za prevoz delavcev v Poreč. Ko je doknčno odšel v zaslužni pokoj, mu ni bilo nič manj kot 30 let.

S starimi avtomobili so bile vedno težave. Kdaj in kakšen avto je podjetje prvič kupilo, ne da bi se bilo prej treba ukvarjati s popravili in predelavami?

»Končno smo le dočakali leto 1953, ko smo lahko v svoji sredini ugledali novi FIAT 642-N. To je bil predhodnik tega mercedesa, ki ga imamo še sedaj. Prevzel ga je Krsto Haler in z njim prevozil mi-

vanje, sicer še nisem izgubil, toda vse se že tako neznansko vleče, da počasi izgubljam potrpljenje, zlasti, ko vidim, da se nekateri selijo iz dobrega v še boljše stanovanje.

Jernej Zlodej dela v avtomehanični delavnici. Z ženo, ki je tudi zaposlena v našem podjetju, imata tri šoloobvezne otroke.

»Takrat, ko žena dela dopoldne, so otroci sami doma oziroma v šoli. Vsi bivamo v majhni sobi s še manjšo kuhinjo, saj vse skupaj meri le 30 m².

Vodo v stanovanju sicer imamo, samo da za to ni treba odpirati pipe, ker je v kuhinji ni; treba je le iti v sobo in z roko potegniti posteni pa je mokrote dovolj. Stranišče uporablja več družin skupaj, kopalnice pa niti take nimamo.

Ne čudim se otrokom, ker jim gre v šoli bolj tesno, saj se nimajo kje učiti. Dva otroka spita skupaj v eni postelji, ker za še eno v spalnici ni prostora, najstarejša Marjeta pa noč prebije v kuhinji. Slabega zdravja so ti najini otroci, večkrat so bolni kot zdravi! To niti ni čudno, saj v taki vlagi drugače biti ne more.

Kljub temu, da stanujem v obupnih razmerah, sem bil na prednostni listi, ki jo je izdelal naš odbor za družbeni standard, šele štirinajsti. Boljšega stanovanja si ne želim toliko zaradi sebe, bojim se za zdravje otrok.

Odgovori naših sogovornikov nam dovolj nazorno prikazujejo v kakšnih razmerah še vedno živijo nekateri naši delavci, kljub temu, da podjetje posveča stanovanjski problematiki že dolga leta veliko pozornosti. Te težave, s katerimi se srečujejo vsak dan, ko pridejo z dela, niso samo njihove ampak vseh nas. Človek, ki na delovnem mestu premišljuje

lijon sto petdeset tisoč kilometrov. Za toliko prevoženih kilometrov se lahko zahvalimo vestnemu šoferju in seveda dobro opravljenim generalnim obnovam.

Kako vesten je bil šofer pri oskrbi tega vozila, nam zgovorno pove podatek, da smo glavno gred motorja brusili (Nadaljevanje na 8. str.)

Otroško varstvo

V eni prejšnjih številkih smo obljubili, da bomo naše bralce seznanili, kako poteka otroško varstvo v vrtcih, zato smo zaprosili eno izmed vzgojiteljic iz novega vrtca v Bistrici, da za »Tekstilca« napiše sestavek o življenju in delu otrok v tej vzgojno-varstveni ustanovi.

Vrtec v Bistrici je nov, tak kakršnega za svoje varstvo in vzgojo potrebujejo naši najmlajši. Prvi malčki pridejo v varstvo ob 5.20 uri. Sprejemajo jih varuhinje. Že v jutranjih urah se otroci delijo v tri skupine: skupina najmlajših, skupina mlajših in srednjih ter predšolska skupina. V času zbiranja se otroci igrajo z igračami, ki si jih izberejo sami, gledajo knjige, rišejo, se pogovarjajo, pose-

da pri nobeni igrači ni fantazijsko ustvarjalno, tedaj si vzgojiteljica postavi smoter — razvijati otrokovo vztrajnost v igri in ga v najkrajšem času z najprimernejšo metodo pri otroku tudi doseže. Vsaka vzgojiteljica ima v skupini otroke rojene v istem letu. Delo v taki skupini je mnogo lažje. Vzgojiteljica pripravi vzgojni načrt za tri mesece. Vzgojni načrt sestavljajo: telesna vzgoja, umska

vedovanju vzgojiteljice. V dnevni pripravi vzgojiteljica predvidi sredstvo s katerim se bodo razgibavali, smoter ter vsebino — t. j. vaje oblikovanja. Smoter je npr. krepitev stopalnih mišic, osvojitvev poteka nove razgibalne igre, aktivnost vseh otrok. Glede na smoter izbere vzgojiteljica vsebino vaj oblikovanja npr. hoja po prstih, tek po prstih, prenašanje teže telesa iz celega stopala na prste in peto, sproščanje in iztegotvanje stopal itd. Seveda pa ni nujno, da vse vaje uresničujemo zastavljen smoter. Važno je, da smoter uresničuje pretežni del vaj oblikovanja. Smoter — osvojitvev poteka iz pravil nove igrice si zastavi vzgojiteljica takrat, ko otrokom predstavi še nepoznano igrico.

Po razgibavanju sledi malica. Dežurni otroci pobrišejo mize in razdelijo malico. Vsi otroci si pred jedjo in po jedi umijejo roke.

Če je bila jutranja telovadba prva skupna zaposlitev, tedaj sledi druga zaposlitev iz področja umske vzgoje npr. dramatizacija pravljice Mojca Pokraculja. Nujno je, da otroci pravljico dobro poznajo, da so seznanjeni z nastopajočimi osebami, vsebino dogajanja po vrstnem redu in seveda dvogovorom. Za tako zaposlitev pripravi vzgojiteljica rekvizite za vse nastopajoče osebe. Pred vsako zaposlitvijo je nujno potrebno, da so otroci motivirani, zainteresirani, saj le v tem primeru lahko računamo na uspešno zaposlitev. K dramatizaciji bo vzgojiteljica pritegnila otroke že, ko jim pokaže pripravljene rekvizite. (Te rekvizite ni nujno, da vzgojiteljica pripravlja sama. Lahko jih pripravi skupno s sodelovanjem otrok in jim tudi pove, zakaj jih bodo rabili. Tak način pripravljanja rekvizitov za skupne zaposlitve pride v poštev že od mlajših sredinčkov dalje. Vzgojiteljica razdeli vloge, lahko pa si jih izberejo tudi otroci sami. Vežni tekst pripoveduje sama, dialog pa povezujejo otroci. Smoter: živitev otroka v izbrano vlogo,

otroci pokažejo z gibanjem, ki je značilno za določeno žival. Zaposlitev traja 20–30 minut odvisno od interesa otrok.

Na sprehod gremo vsak dan. Tudi sprehod ne poteka brez zastavljenega smotra. Sprehod izkoriščamo za uresničevanje smotrov vseh treh vzgoj t. j. umske, telesne in estetske. Na sprehodu opazujemo npr. spremembe in značilnosti jesenskega letnega časa — postalo je hladno, toplo se oblačimo, listje odpada, pospravljajo se pridelki, ljudje in živali se pripravljajo na zimo, nabiramo sadje kot so kostanj in jih uporabljamo za izdelovanje izdelkov pri likovni vzgoji.

Po kosilu, ki je ob 12. uri gredo otroci spat. Ni nujno,

poslitev v skupini je odvisno od starosti otrok, njihove zmogljivosti in zainteresiranosti; glede na to pa so skupine sestavljene tako, da so otroci v eni skupini približno enako stari. V našem vrtcu imamo šest skupin. Dve skupini najmlajših, skupino mlajših, skupino mlajših sredinčkov, skupino starejših sredinčkov in skupino predšolskih otrok.

Prepričani smo, da iz vsega navedenega bralci res lahko vidijo kako poteka organizirano otroško varstvo v vzgojno-varstvenih ustanovah. Delovni dan naših najmlajših je res pester in kaže na to, da je za slehernega otroka tako varstvo izredno koristno, saj se že v vrtcu otrok poleg vseh ostalih stvari privadi tudi na

V vrtcu je vedno pestro in zabavno.

žejo po materialu, ki ga je pripravila — varuhinja npr. gubajo kapo, denarnico, režejo in trgajo papir itd. Otroke, ki ob prihodu obsedijo, mora varuhinja usmeriti in zainteresirati za igračo, kate-re si sami ne znajo izbrati. Pri mlajših mora biti varuhinja bolj mati, da otrok lažje prebrodi prehod iz družinskega okolja v okolje in življenjske skupine v vrtcu. Vemo, da mora malček zgodaj vstati in da je to vstajanje mnogokrat spremljano z jokom ali nerazpoloženjem. V takih primerih malček potrebuje več časa, da se vključi v igro in skupino.

vzgoja in estetska vzgoja. Načrt mora biti prilagojen otrokovi starosti, umski zmogljivosti otroka in letnim časom. V načrtu so sestavljeni smotri in vsebine za vsa tri vzgojna področja. Poleg tromesečnega načrta sestavlja vsak teden tedenski načrt in za vsak dan piše dnevno pripravo in kontrolo priprave.

Kako poteka dan v vrtcu? Pred zajtrkom, ki je ob 8.30 uri se otroci sistematično z vajami oblikovanja in gibalnimi igrkami razgibavajo. Razgibavanje traja 5–15 minut. Jutranja telovadba lahko

Igranje z »LEGO« kockami vedno vzbuja zanimanje

poteka z rekviziti kot so: kartončki, lončki od jogurta, žogice iz papirja, navadne velike in male žoge, kratke in gladke palice, obroči, škatle raznih velikosti, kocke itd. in pa brez rekvizitov ob pripo-

natančna zapomnitev dvogovora. Glede na to, da v pravljici nastopajo živali je ta umska zaposlitev večinoma povezana na estetsko gibalno ritmično zaposlitvijo, saj živali, ki nasopajo v pravljici

Žežek sicer bode, a je vseeno zabavno.

da otrok zaspi, važno je, da počiva.

V času od 14. ure do 15. ure pa se otroci pripravljajo na odhod domov.

Tedenski vzgojni načrt vzgojiteljica pripravi tako, da zajame približno štiri umske zaposlitve, pet telesnih zaposlitev, eno ritmično, eno ali več likovnih in eno glasbeno. Vse zaposlitve, ki jih predvidi so navadno delno vsebinsko povezane. Tudi število za-

red in disciplino, kolektivno življenje in delo, kar je zelo pomembno za otrokovo uspešno vključitev v osnovno šolanje. Seveda pa ne gre prezreti dejstva, da je varstvo v vzgojno-varstvenih ustanovah tudi eden izmed faktorjev, ki vplivajo na uspešnost kasnejšega dela na delovnih mestih v podjetjih in ustanovah kakor tudi na področju samoupravljanja v naši socialistični samoupravni družbi.

Seminar za delegate zborna združenega dela

V mesecu oktobru je bil v podjetju trodnevni seminar za delegate zborna združenega dela pri Sob Tržič. Na njem so bile obravnavane sledeče teme: Delegatski sistem in vloga delegata v zboru združenega dela, kar je delegatom posredovala tov. Zora Semrl; tov. Breda Milič je obdelala statut organizacije združenega dela; o informiranju in komuniciranju v delegatskem sistemu pa je govoril tov. Brezavšček Štefan. Poleg predavanja so bile na seminarju tudi razprave o posameznih področjih. V teh razpravah so delegati skupno s predavatelji razčiščevali posamezne nejasnosti in proble-

me s katerimi se srečujejo pri opravljanju svoje pomembne delegatske naloge.

Če pri vsem tem upoštevamo še dobro udeležbo potem lahko rečemo, da je seminar uspel, vendar pa bo potrebno tudi v bodoče misliti na to, da se omogoči nadaljnja usposobitev delegatov, ker je vsem jasno, da bo delegacija ali posamezni član delegacije uspešno opravljal funkcijo delegata le takrat, če bo za to usposobljen. Res je, da z enim ali dvema seminarjema usposobljenost delegatov še ne bo dosežena, vendar pa bo s stalnim — permanentnim izobraževanjem to usposobljenost mogoče kmalu doseči.

Sprejet je samoupravni sporazum o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu

V dneh 24. in 25. 10. so bili sklicani zbori delovnih enot zaradi potrditve predloga samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu (v na-

daljnem besedilu SMRD) OZD BPT Tržič in nekaterih sprememb statuta OZD

Predlog sta predhodno obravnavala kolegijski poslovodni organ in politični aktiv,

razširjen s predstavniki samoupravnih organov in z vodilnimi delavci. Predlog sporazuma je dokončno oblikoval skupni delavski svet na seji dne 11. 10. 1974 ter ga predlagal v potrditev zborom delovnih enot.

Material za zборе so člani kolektiva prejeli teden dni prej. Na zborih je bil predlog sporazuma še ustno obrazložen, nakar so člani kolektiva postavljali nanj posamezna vprašanja, izoblikovali pa so tudi nekaj spreminjalnih predlogov, ki so bili potrjeni na vseh zborih. Tako je bilo sprejeto dopolnilo 67. člena SMRD, da se prizna 1 dan letnega dopusta vseh, ki so z rednim šolanjem dokončali srednjo šolo in pred diplomo oziroma zaključnim izpitom niso pridobili lastnosti delavca. Poleg tega je bilo spremenjeno tudi določilo 64. člena o letnem dopustu za nočno delo. Delavci, ki so v času

od 1. 7. preteklega leta do 30. 6. tekočega leta delali od 8 do 11 tednov na nočni izmeni, bodo imeli pravico do enega dneva letnega dopusta; tisti pa, ki so delali ponoči 12 tednov ali več, bodo imeli pravico do dveh dni letnega dopusta. Poleg navedenih dveh sprememb je bila potrjena še sprememba 43. člena o začasnih razporeditvah na druga delovna mesta (črtano je bilo besedilo »do 6 mesecev«) in dopolnitev 72. člena, da lahko delavci, ki gredo v pokoj, pred upokojitvijo izkoristijo celotni še neizkoriščen dopust.

Sporazum so podpisali pooblaščen predstavniki vseh delovnih enot, in sicer: Meglič Peter (za I. DE), Ropret Marjan (za II. DE), Dolinar Joži (za III. DE), Sajovic Sonja (za IV. DE), Rustja Jelko (za V. DE) in Anderle Ada (za VI. DE), za sindikalno podružnico BPT je sporazum

podpisal njen predsednik Roblek Danilo.

Sporazum je stopil v veljavo dne 5. 11. 1974, ko ga je podpisalo več kot dve tretjini zaposlenih (964).

Z novim sporazumom o medsebojnih razmerjih se uvajajo v delovni organizaciji novi odnosi, ki jih je začrtala nova ustava ter zvezni in republiški zakon o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu. Za razliko od starega temeljnega zakona o delovnih razmerjih se uvaja v medsebojna razmerja delavcev precej bistvenih novosti. O teh so bili člani kolektiva podrobneje seznanjeni na samih zborih.

Naloga nas vseh, zlasti pa še samoupravnih organov, ki so pristojni odločati o medsebojnih razmerjih delavcev pa je, da nove odnose izvajamo dosledno, v skladu s sprejetim samoupravnim sporazumom.

Na enem izmed zborov

Sklepi organov samoupravljanja

Skupni delavski svet podjetja je na svoji 10. redni seji potrdil predlog kolegijskega poslovnega organa in družbenopolitičnih organizacij, da se odobri drugi del pomoči za omilitev potresne škode na Kozjanskem. Ta dotacija naj bi bila izplačana v dnevnega zaslužka, to je 140.000,00 din. Znesek bo nakazan še v letošnjem letu v breme sklada skupne porabe.

SDS je odobril dve novi investiciji: za strižni stroj in avtomatski pakirni stroj. Vzporedno s tem sklepom je SDS sprejel tudi sklep o najožji garancije pri banki.

Skupni delavski svet je pooblastil odbor za gospodarske zadeve, da za vse doslej že odobrene investicije in za tiste, ki se bodo še odobravalje, potrjuje kreditne pogoje kot odplačilno dobo in obrestno mero za kredite, kakor tudi najmanjše potrebne bančnih garancij za kredite. O svojih sklepih pa naj sproti obvešča SDS.

Tehnični sektor je SDS predlagal potrditev pristopa v poslovno skupnost za izgradnjo plinovodnega omrežja v SR Sloveniji. Za našo organizacijo bo prispevek znašal 750.000.— din. Člani SDS so predlog potrdili in se za podpis samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev, ki bo dne 15. 11. 1974, pooblasti tov. Šarabon Marjana.

Na osnovi predloga izdajateljskega sveta internega glasila »TRŽIŠKI TEKSTILEC« so člani SDS dokončno imenovali 12-članski uredniški odbor in glavnega in odgovornega urednika, in sicer:

1. Lončar Janez ml.
2. Seidel Vladimir
3. Fornazarič Stanko

4. Svab Anica
5. Eržen Vlasta
6. Cerar Franc
7. Valjavec Heda
8. Rakovec Cirila
9. Herak Marjan
10. Šarabon Franc
11. Mrak Marjeta
12. Peternelj Štefka

Za glavnega in odgovornega urednika je bil imenovan Furlan Janez.

5. 12. 1974 bodo v tržiški občini volitve v samoupravne

interesne skupnosti. SDS je imenoval naslednjo volilno komisijo in komisijo za volilne imenike v našem podjetju:

Volilna komisija

1. Korošec Breda — predsednica, Milič Breda namest. predsednice.
2. Valjavec Heda — članica, Meglič Janez namest. članice.
3. Zupančič Jože — član, Šarabon Franc namest. člana.

V komisijo za volilne imenike pa naslednje:

1. Pirjavec Cilka — predsednica
  2. Rožič Marija — članica
  3. Černilec Majda — članica
- Predvolilni zbori v naši OZD so bili v času od 8. 11. do 20. 11. 1974.

Kadrovske spremembe na OK ZSMS in v naši mladinski organizaciji

V začetku novembra je bila v veliki sejni dvorani SO Tržič 3. seja Občinske konference ZSMS Tržič, na katero so bili vabljeni tudi predstavniki aktivov iz delovnih organizacij, krajevnih skupnosti in specializiranih organizacij, ter gostje iz Kranja in Škofje Loke.

Iz našega mladinskega aktiva so se udeležili seje štirje mladi.

Po potrditvi dnevnega reda je sledilo poročilo o delu OK ZSMS za obdobje 72—74, nakar so bili razrešeni stari organi in izvoljeni novi. Namesto dosedanjega predsednika tov. Klofutarja je bil izvoljen Perko Ludvik, za sekretarja (profesionalna funkcija) pa Kopic Jakob. Nadalje je bil potrjen tudi akcijski program za prihodnje mandatno obdobje, ki sloni predvsem na nalogah, ki izhajajo iz IX. kongresa ZSMS, ki je bil v Murski Soboti.

Novoizvoljenim organom OK ZSMS naše čestitke in veliko uspeha pri njihovem delu.

Na seji je bilo tudi dogovorjeno, da naj se uskladijo mandati (1974—1976) za vse mladinske organizacije v občini.

Zaradi tega je bila 20. novembra sklicana seja Sekretariata naše mladinske organizacije. Na sestanku sta bila prisotna tudi sekretar OO ZK tov. Svab in mentor tov. Furlan.

Pod prvo točko dnevnega reda je bilo predvsem govora o izvolitvi novega predsednika, kajti dosednji predsednik Stritih ni bil pripravljen sprejeti mandata za naslednje dvoletno obdobje zaradi obremenitve na del. mestu in zaradi privatnih razlogov.

Po daljši razpravi je bil sekretariat mnenja, naj bo novi predsednik aktiva za naslednje mandatno obdobje

tov. Čehič Fehret iz tkalnice, ki se je do sedaj zelo aktivno vključeval v delo. Njegovo kandidacijo je sekretariat tudi potrdil, kajti bili smo mnenja, da bi eventualno sklicana konferenca aktiva ne bila sklepčna.

V sekretariatu je bilo zamenjanih tudi nekaj članov, in sicer je mesto zapisničarke prevzela Behek Nada (pripravnica), iz II. del. enote smo

namesto Vinter Draga, ki ne more obiskovati redno sej izvolili Gudlin Josipo, namesto Ravnika Ljube pa je bila sprejeta dipl. ing. Jereb Bernarda.

Na koncu želimo novoizvoljenemu predsedniku Čehiču in ostalim članom sekretariata veliko uspeha in plodnega dela, da tako opravičijo zupanje, ki smo jim ga izkazali ob izvolitvi.

Foto vest

V četrtek, 31. oktobra, je bil na pobudo političnega aktiva BPT sklican razgovor o združevanju v tekstilni industriji. Razgovora, ki je bil v našem podjetju so se udeležili predstavniki Tekstilindusa iz Kranja, Gorenjske predilnice iz Škofje Loke, Tekstine iz Ajdovščine, Jugotekstila iz Ljubljane in BPT. Posamezna podjetja so zastopali predsedniki sindikalnih organizacij, sekretarji OO ZK, direktorji in tajniki republiške konference sindikata tekstilne in usnjarske industrije tov. Sintič Jože. O podrobnostih z razgovora žal ne moremo poročati, ker od uredniškega odbora ni bil nihče vabljen na ta sestanek, od družbenopolitičnih organizacij pa sestavka o poteku razgovora nismo prejeli.

Naš razgovor...

(Nadaljevanje s 5. str.)

še po milijon prevoženih kilometrih. Šele takrat smo zamenjali tudi ležaje, ki so bili po tako dolgi vožnji po slabih cestah že popolnoma iztrošeni.

Zelo težko je bilo dobiti rezervne dele za ta voz, ker tega tipa vozila v Italiji niso več izdelovali. Sami smo izdelali več delov: drsni ležaj za sklopko, raze svornike za vzmeti, peresne vzmeti pa še marsikaj drugega. Zaradi slabih makadamskih cest so tripele zlasti vzmeti pa tudi svorniki so bili bolj izpostavljeni, tako da smo jih morali večkrat menjati.

Predlansko leto smo kupili nov 4-tonski tovornjak mercedes, s starim pa še vedno prevažata material po Ljubljani in njeni okolici privatni prevoznik, ki ga je kupil od nas.

Prej ste omenili slabe razmere na naših cestah nekdanj, verjetno, da so bila zaradi slabih cest tudi motorna vozila bolj izpostavljena?

Ne samo to, tudi režim na naših cestah je bil takoj po vojni povsem drugačen od sedanjega. Gum ni bilo mogoče dobiti, zato je bilo pod vsakim avtoplaščem po več krp, seveda je zato imel šofer mnogo več dela s krpanjem gum kot danes, ko enostavno poškodbo odpravi v tem, da poškodovano kolo zamenja z rezervnim.

Prometni predpisi na naših cestah so danes tudi mnogo ostrejši kot nekdanj. Danes mora biti vse brezhibno, v nasprotnem primeru je voz-

nik občutno kaznovan, krivde za eventualno pomanjkljivost na vozilu pa ne nosi voznik sam, ampak tudi mi v delavnici, če nam uide kakšna malenkost.

Zanima me, v kolikšni meri se je povečal tovarniški vozni park?

»Če primerjamo vozni park katerega vzdržujemo danes, s parkom nekdanj, lahko ugotovimo ogromen napredek, tako v kakovostnem, številčnem in raznolikostnem pogledu. Temu primerno je več tudi dela, saj danes skrbimo za 7 tovornjakov, en kombi, osebni avtomobil, avtobus, 3 akumulatorska vozila, traktor, dva vlačilca, 20 kompresorjev, motorne gasilne brizgalne, in ne nazadnje še za našo terezino.«

Kdaj ste pa kupili to vozilo, ki še vedno vozi po ostankih nekdanje proge?

»Terezino smo izdelali sami doma. Skrpali smo jo iz raznih delov. Od starega traktorja smo uporabili diferencial, motor na zračno hlajenje je od stare tatre, menjalnik in kolesa pa smo izdelali v mehanični delavnici. Tudi karoserijo in nosilno konstrukcijo smo izdelali doma.

Tov. Ciril Kogej, bivši vodja mehanične delavnice, je izdelal načrt, ki pa se ni povsem ujemal z mojo zamisljo o vgraditvi motorja in avtoelektrične napeljave. Večkrat sem od sodelavcev slišal, da sem izbral prešibak motor, da terezina niti z mesta ne bo potegnila, kaj šele, ko bo naložena s tovorom, a vse-

eno 'fura' po tračnicah že osemnajst let.«

Kako ste pri raznih popravilih in izboljšavah sodelovali s svojimi sodelavci?

»Brez sodelovanja in razumevanja z ostalimi sodelavci si takšnega dela, ki smo ga opravili, sploh ne bi mogli zamisliti. Tovariša Peter Meglič in Vili Lang sta dolga leta stružila ležaje in bate, pa tudi doma izdelane rezervne dele za potrebe avtoparka. Ker so viličarje poganjali prešibki motorji, jih je tov. Janko Jančič zamenjal z močnejšimi. Pri vsakem delu so mi s svojimi zamisljami pomagali tudi drugi sodelavci, kajti brez sodelovanja ni izvedljiva še tako dobra ideja.«

Kako je na delo v vaši delavnici in povečanje avtoparka gledalo vodstvo podjetja?

»Odgovorni so uvideli, da se z lastnimi prevoznimi sredstvi shaja mnogo ceneje kot z najetimi, zato so potrdili nabavo. Lani smo kupili kar tri motorna vozila, ki smo jih nujno potrebovali: fiatov tovornjak, nov traktor, kupili pa smo tudi boljši avtobus, ki vsak dan prevažata delavke z Jesenic v Trzič in nazaj.«

Ali ste z delom zadovoljni in kaj si želite v bodoče?

»Delo me je spremljalo skozi celo življenje. Če bi se v mladosti odločil za kaj drugega, bi bil gotovo nesrečen, tako pa še popoldne doma ne morem dati miru avtomobilom, oni pa meni ne.

Mnogo vajencev se je že izučilo pri meni. Čeprav kot vajenec nisem poznal osemurnega delovnega dneva, jim želim, da bi se delovni pogoji še izboljšali — bili lažji.«

F. G.

strateg je bil general zelo dober. Venomer nam je govoril, da moramo z ljudmi lepo ravnati, ker nismo okupatorji, ampak osvoboditelji sorojakov izpod tisočletnega tujega jarma.«

Kdaj ste se zaposlili v tržiški tekstilni tovarni?

»Omenil sem že, da smo zidali stanovanjsko hišo v Pristavi. Vsak dan so mimo našega delovišča hodila brhka dekleta. Od vseh mi je bila najbolj všeč Francka iz Spodnjih Dupelj. Ker mi je bilo že dovolj pohajkovanja po svetu, sva se 22. julija 1922. leta vzela. Poiskal sem si stalno delovno mesto, ki sem ga s stanovanjem vred dobil v bivši Glanzmannovi tovarni, kjer sem delal neprekinjeno do l. 1955.«

Kateri dogodki ali dogodek vam je ostal najbolj v spominu?

»Mnogo spominov je zbledelo, dobro pa se še spominjam, kako prijetno je bilo v Poreču, ampak tam nisem bil na dopustu, zidali smo počitniške hišice in popravljali staro graščino. Takrat je bilo res lepo. Med tednom smo delali po cel dan, včasih tudi po 16 ur. Nedelje so bile pa naše. Takratni upravnik tamkajšnje doma Franc Štucin nam je posodil avtomobil in odpeljali smo se iz mesta na deželo, kjer je bilo dobre nekrščene kapljice vedno dovolj. Takrat je bilo vino zelo poceni, saj je veljal liter le 70 dinarjev — starih seveda.«

Žena Francka Cvern, ki je vseskozi pazljivo spremljala najin razgovor se je končno le ojunčila in mi na moje vprašanje o njeni mladosti povedala naslednje:

»Od l. 1922, ko sta se najini poti strnili, se razen stalnih

bolezni, ki so me spremljale po moji upokojitvi, res ni zgodilo nič posebnega. Moja pot je vodila od družine, ki sva si jo ustvarila, do tovarne in zopet nazaj.«

Kdaj ste se zaposlili v tovarni?

»V Voje, kot smo včasih rekli tej tovarni, sem prišla s šestnajstimi leti. Med I. svetovno vojno smo nekaj časa ostali brez dela, ker je bila dobava surovin nemogoča. Nekaj časa smo blago tkali iz celuloze, mislim, da so iz tega blaga delali vojaške obleke. Vseskozi, do upokojitve, sem delala v tkalnici.«

Zanimalo me je, katera bolezen jo tare, pa sem jo vprašal o tem:

»Ne vem, kaj se je zarotilo proti meni? Odkar sem upokojena, se dajem z boleznimi in bolnicami. Prej, ko sem še hodila v službo, sem bila pa vseskozi zdrava.

Devet mesecev sem se zdravila v Valdoltri, zdravniki so ugotovili kostno tuberkulozo na nogi. Zaradi raznih boleznih sem se zdravila po bolnicah na Golniku, bila sem na Jesenicah in Ljubljani. Srce imam tudi zelo slabo, posebno po možganski kapi 1971. leta.«

Kdo vama pa pomaga v vaših težavah, kadar sta doma?

»Moram reči, da hčerki res skrbita za naju, v nasprotnem primeru ne vem, kako bi stregla drug drugemu, ker je sedaj bolehen tudi mož. Pred kratkim sva bila oba v bolnici, mož na Golniku, jaz pa v Ljubljani.«

Zaželel sem jima mnogo zdravja, več kot sta ga bila deležna od sedaj, na stara leta in se poslovil.

F. G.

Obisk pri naših upokojencih

Je pač tako nanoslo, da sem tokrat, ko sem vzel pot pod noge, obiskal kar pet upokojencev. Pri izpitu pregovarjanja, da bi bralcem posredoval kaj o življenju in delu naših upokojencev, sem bil kar pri treh neuspešen. Drugi obiskanec mi je celo kazal na številčno ploščo in mi dopovedoval, da vsega tega v stari Jugoslaviji sploh niso potrebovali, ker jim ni bilo treba plačevati elektrike, pa tudi konce blaga so dobivali od vseh slovenskih tekstilnih tovarn, ne pa tako kot danes, ko lahko dobimo samo tržiške, pa še te je treba plačati.

Navsezadnje mi je le uspelo, da sem odšel in poiskal stanovanje v drugem nadstropju na Koroški cesti št. 13, kjer stanujeta Frančiška in Franc Cvern. Kar s strahom sem potrkal, ker sem imel ta dan res slabe izkuš-

nje. Odprla mi je ženska srednjih let in povedala, da sta oba — oče in mati — kaj slabega zdravja in da bom zato kaj malo izvedel.

Ko me je njuna hči povabila v spalnico, kjer sta bila

oče in mati, sta me prijazno sprejela.

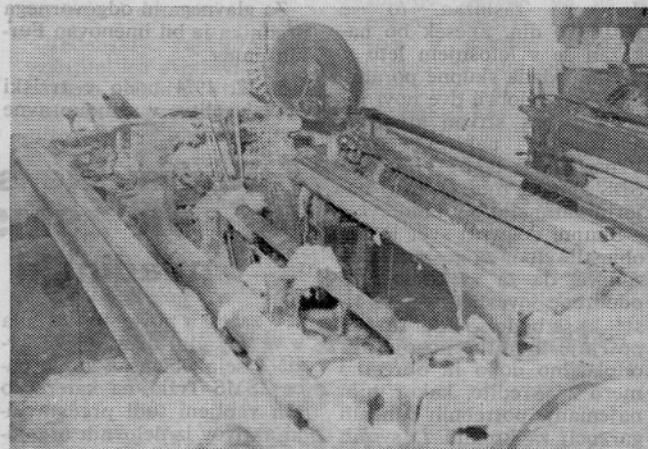
Kako sta preživljala svoja fantovska oziroma dekliška leta?

Takoj se nista mogla zediniti, kdo bo prvi odgovarjal, nazadnje pa je žena le pregovorila moža, saj se tudi pri mlajših zakoncih pogostoma tako dogaja, da je prvi prevzel besedo on:

»Oh, od takrat je pa že preteklo precej vode v morje. Rodil sem se v zadnjem letu prejšnjega stoletja v Adergasu pri Cerkljah. Zidarske obrti sem se izučil v Ljubljani. Vseskozi sem opravljal ta dela, ki so me pripeljala tudi v Trzič, kjer smo leta 1921 gradili stanovanjsko hišo za delavce iz Peka. Ravno ta bajta v Pristavi je kriva, da je bilo konec mojih fantovskih let.«

Ker ste se rodili že leta 1899, se gotovo še spominjate I. svetovne vojne?

»K vojakom so me poklicali, ko mi je bilo 18 let. Najprej so me poslali na Primorsko, kjer sem se tolkel z Lahji. Ko se je vojna končala, mojega vojaštva še ni bilo konec. Na Koroškem sem služil 22 mesecev, bil sem namreč borec za slovensko Koroško pod vodstvom generala Maystra. Kot človek in vojaški

V tkalnici so pričeli z demontažo ATR strojev, katere bodo nadomestili novi, moderni stroji.

VII. tekstiliada v kegljanju

Že sedem let zapored se srečujemo tekstilci tudi na kegljaških stezah, na tradicionalnih tekstiliadah. Prva tekstiliada v kegljanju je bila leta 1968 v Jaršah, sledile pa so: leta 1969 v Kranju, leta 1970 v Mariboru, leta 1971 zopet v Mariboru, leta 1972 v Kamniku in leta 1973 v Celju. Letošnja tekstiliada je bila v Žalcu, prireditelj pa Osnovna organizacija sindikata OZD »JUTEKS« iz Žalca.

Zaradi velikega števila nastopajočih so bila tekmovanja 19. in 20. oktobra ter 26. in 27. oktobra na kegljišču »Ingrada« v Celju in na kegljišču v Žalcu.

osvojil 22. mesto, ostali pa so se uvrstili takole: 25. mesto Ahačič Stefan, 865 kegljev; 42. mesto Zaletel Cveto 839 kegljev; 118. mesto Lavsegar Alojz 790 kegljev; 151. mesto

Naša moška ekipa je v borbenih partijah zasedla 10. mesto

Naša ekipa je tekmovala 26. oktobra, in sicer najprej moški v borbenih igrah na kegljišču v Celju. Športna sreča nam tokrat ni bila naklonjena in s 707 podrtimi keglji smo zavzeli 16. mesto od skupno 31 ekip. Zmagovalci v borbenih igrah so bili kegljači iz tovarne »Toper« Celje, ki so podrli 892 kegljev, drugo mesto je zasedla ekipa Tekstilindusa 817 kegljev, tretji pa so bili kegljači iz Tekstine Ajdovščina z 816 keglji.

Na istem kegljišču so tekmovali tudi ženske, in sicer v disciplini 100 lučajev mešana. Zmagala je Zalokar Olga iz podjetja »Tkanina« Celje s 451 keglji. Med našimi je bila najboljša Košir Mira, ki je podrla 379 kegljev in zasedla 27. mesto med 148 tekmovalkami. Zaletel Silva je podrla 340 kegljev in zasedla 77. mesto, Pečar Marjeta 324 kegljev in 102. mesto in Šter Helena 294 kegljev in 125. mesto. Ekipno 4 x 100 lučajev so naše tekmovalke med 38 ekipami zasedle 22. mesto s 1337 keglji. Zmagale so kegljalke kranjske KOKRE s 1625 keglji pred MTT Maribor I. 1580 kegljev in Dekorativno iz Ljubljane 1513 kegljev. V tekmovanju v parih pri ženskah je zmagal par Zumer-Vidali — »Kokra« Kranj, drugo mesto je osvojil par Zalokar-Trglavčnik »Tkanina« Celje, tretji pa sta bili Šlogerjeva in Fajseva iz »Metka« Celje.

Naša para Košir Mira — Šter Helena in Pečar Marjeta — Zaletel Silva pa sta zasedla 40. oz. 45. mesto (med 71 pari).

Na kegljišču v Žalcu je 6 naših tekmovalcev nastopilo v disciplini 200 lučajev. Najboljši Tržičan je bil Košir Jože, ki je podrl 883 kegljev ter

la z veliko prednostjo s 2006 podrtimi keglji pred dvojico Dobrišek — Justin, ki je z ostala za njima kar za 120 kegljev (1886). Tretje mesto sta osvojila Marinšek in Roglej iz Tekstilnega centra Kranj (1878 kegljev). Med 108 dvojicami sta bila Ahačič Stefan in Zaletel Cveto na 18. mestu, dvojici Košir — Lavsegar in Lang — Furlan pa sta zasedli 24. oz. 83. mesto.

V disciplini moških ekipno 6 — 200 lučajev so naši kegljači Košir Jože, Ahačič Stefan, Zaletel Cveto, Lavsegar Alojz, Furlan Janez in Lang Vili zasedli 10. mesto s 4883 keglji ter s tem osvojili edino točko s celotnega tekmovanja.

Zmagovalci so bili kegljači Tekstilindusa iz Kranja s 5702 podrtima kegljema, ki so bili tudi ekipni zmagovalci VII. TEKSTILIADE za kar so prejeli prehodni pokal. Po točkah so na drugem mestu kegljači »Topra« iz Celja, ki so si priborili 72 točk (Tekstilindus 119) točk, tretja pa je ekipa Metka iz Celja s 43 točkami. Naša ekipa je zasedla 16. mesto v uvrstitvi po točkah, oz. 22.—23. mesto v uvrstitvi za prehodni pokal, kar je vsekakor milo rečeno precejšen neuspeh, posebno še, če primerjamo letošnje uvrstitve naših tekmovalcev z uvrstitvami na prejšnjih tekstiliadah.

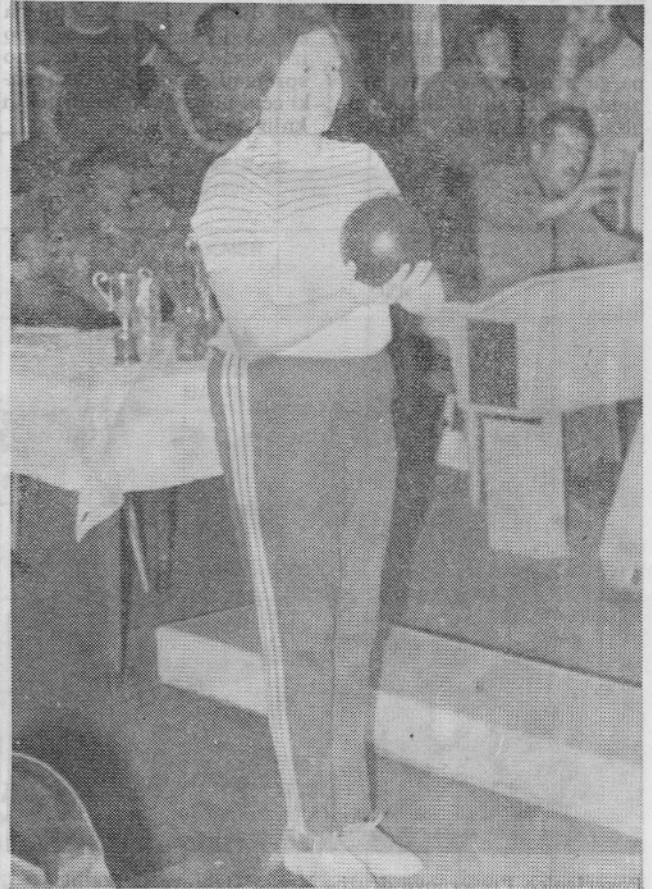
V tolažbo nam je lahko edine olimpijske parola: »Važno je sodelovati — ne zmagati« in upanje, da bo prihodnje leto bolje, če nam bo športna sreča vsaj malo naklonjena. Da smo imeli letos res smolo, potrjuje tudi dej-

Silva Zaletel je bila med našimi ženskami druga

stvo, da so bili redni treninzi naših kegljačev sorazmerno uspešni in so bili tekmovalci dobro pripravljene, a v Celju in Žalcu so vsi v celoti odpovedali oz. so kegljali precej pod svojimi sposobnostmi kar nazorno kažejo tudi dosežki v tekmovanju posameznikov, kjer nihče od naših ni presegel meje 900 kegljev, kar je vsaj za tri naše tekmovalce glede na njihovo

ve sposobnosti in izkušnje normalen rezultat. Sicer pa je tako, da ne moremo biti vedno in povsod »v špiči«, saj moramo biti skromni vsaj v drugih športnih panogah, če že v smučanju ne pustimo nikogar blizu oz. upoštevamo nekoliko spremenjeno parolo Pierra Coubertina v smislu: »Važno je sodelovati — pa tudi zmagati!«

Marjeta Pečar med nastopom

Pisma bralcev

Pred nekaj meseci smo pričeli z rubriko »pisma bralcev« in takrat smo napisali, da bomo odgovore na posamezna vprašanja skušali čimprej dobiti od ustreznih služb — če bo pa potrebno pa tudi od organizacij in ustanov izven podjetja.

V enem izmed pisem bralcev je bilo postavljeno tudi vprašanje, ki zadeva problematiko ginekoloških pregledov v Tržiču. Poslale so nam ga delavke našega podjetja, v njem pa je bilo postavljeno vprašanje »zakaj toliko izgubljenega časa za vpis in pregled v ginekološki ambulanti?« Problem je nastal predvsem zaradi načina vpisa za te preglede in majhnega števila vpisanih (cca 15 na dan in to samo v sredo in četrtek popoldne). Naše delavke se upravičeno sprašujejo, zakaj se te zadeve ne uredijo drugače, tako kot npr. v Kranju in Ljubljani, kjer se ženske lahko prijavijo telefonično, pisмено ali ustno, saj sedanji način postavlja delavke — proizvajalke v dokaj podrejen položaj, ker morajo v ta namen često koristiti svoj letni dopust, če hočejo priti na vrsto, kajti ženske, ki niso zaposlene, čakajo že v zgodnjih jutranjih urah,

medtem, ko delavke te možnosti nimajo (razen, če koristijo dopust, katerega pa ni mogoče vedno dobiti).

Pismo smo 18. septembra poslali upravi zdravstvenega doma v Kranju ter jih prosili, da nam čimprej odgovorijo, da bomo lahko odgovor objavili v glasilu. Na žalost odgovora nismo prejeli v zaželenem času niti ga nimamo še sedaj, ko sta pretekla že dva meseca in pol in smo vmes že nekajkrat urgirali telefonično, vendar so vedno našli kak izgovor. Enkrat je bil odsoten direktor, drugič je bila v staležu zdravnica, ki je bila za to zadolžena, tretjič je bil vzrok spet drugje, vsakokrat pa so nam obljubili, da bodo odgovor v najkrajšem času skušali poslati. Res, da odgovornih nismo uspeli dobiti, ker jih običajno ni bilo, vendar to še ni razlog, da se v dveh mesecih in pol ne bi dalo napraviti takšnega ali drugačnega odgovora. Pri vsem tem pa se nam postavlja vprašanje, ali je to pravi odnos zdravstvene službe (beri: uprava ZD Kranj), do delavk, ki delajo dolga leta v proizvodnji na dveh ali celo treh izmenah, plačujejo prispevek za zdravstveno zavarovanje (Nadaljevanje na 12. str.)

Predstavljamo vam poverjenico Prešernove družbe

V zadnji številki našega glasila smo seznanili bralce z delom in pomenom Prešernove družbe in njeno knjižno zbirko. Na koncu članka smo navedli, da v podjetju trenutno še nimamo poverjenika, da pa ga bomo skušali skupaj s predstavniki sindikalne organizacije čimprej poiskati.

akcije in prizadevanj vseh organiziranih socialističnih sil pri širjenju kulturnih dobrin med najširše množice delovnih ljudi. Letošnja knjižna zbirka je še posebej skrbno izbrana, cena pa izredno sprejemljiva, saj po tako nizki ceni ni mogoče dobiti takih knjig nikjer drugje.

Poverjenica Prešernove družbe Nežka Ogorevc iz tkalnice

Kmalu po izidu Tekstilca se je oglasila v uredništvu naša sodelavka **Ogorevc Nežka** iz tkalnice ter povedala, da je ona poverjenik Prešernove družbe v našem podjetju. Ker smo prepričani, da jo večina članov kolektiva kot poverjenika še ne pozna, smo se odločili, da jo našim bralcem predstavimo, z namenom, da se preko nje število naročnikov v BPT poveča, saj se zavedamo, da ima Prešernova družba velik pomen v sklopu

Ker je možnost naročiti zbirko Prešernove družbe tudi še sedaj, smo za vse, ki se za zbirko zanimajo priložili tudi naročilnico, katero lahko izpolni vsak, ki želi postati naročnik ter jo odda Ogorevc Nežki — čistilki v tkalnici, pri kateri se dobijo tudi vse ostale informacije.

Upamo, da so med nami še taki, ki radi sežejo po dobri knjigi, ki so povrh še zelo poceni, saj so nam knjige lahko dober prijatelj.

Tako kot vsako leto je tudi letos prišla v podjetje skupina pripadnikov JLA iz obmejnih karavel, si ogledala naš tehnološki proces ter se seznanila z organizacijo dela, delom samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij.

Foto vesti

V mesecu novembru so si prišli ogledat naše podjetje tudi delavci Tekstine iz Ajdovščine. 80 udeležencev, ki so bili razdeljeni v štiri skupine si je z zanimanjem ogledalo naše osnovne obrate, še zlasti obrat predilnice.

V okviru Kulturnega ateljeja je pred časom izšla zbirka izrekov »Zlata pravila življenja«, ki je bila takoj po izidu razprodana, nato pa nekajkrat ponatisnjena in vsakič razprodana. Naročniki so bili iz vse Slovenije. Na prošnjo mnogih so se odločili za ponovno izdajo, veliko barvno bibliografsko edicijo, ki bo izšla v slovenskem, hrvaškem in srbskem jeziku.

Ker želijo obvestiti o knjigi tudi proizvajalce oz. delovne kolektive, objavljamo kratek opis knjige in naročilnico.

ZLATA PRAVILA ŽIVLJENJA, to je izbor napotkov, modrosti in izrekov velikih mož sveta, ki so s svojimi razmišljanji skušali omogočiti človeštvu boljše in srečnejše življenje, človeku pa olajšati borbo za njegov danes in jutri in ga spodbujati za pošteno in resnicoljubno doživljanje sveta okrog sebe.

Knjiga bo priročnik za stare in mlade, polna napotkov za življenje, skritih misli in razmišljanj, ki so kdaj pa kdaj potrebni vsakomur. Velikih leksikonov ni vedno pri roki, zato bo knjiga dobrodošla novost na našem tržišču.

Priporočamo jo vsem, ki jim je pri srcu svet razmišljanja, zlasti pa mladini, kajti vse kar je kdajkoli prišlo izpod peserese modrijanov, je bilo posvečeno človeku z namenom, kako pošteno in modro živeti.

Vse to in še več boste našli v knjigi **ZLATA PRAVILA ŽIVLJENJA**.

Knjigo lahko naročite s spodnjo naročilnico, katero izpolnjeno oddajte v nabiralnik TT ali na naslov: Kulturni atelje Slovenije, p. p. 179 Ljubljana.

Nekaj pregovorov iz knjige »Zlata pravila življenja«

Laskalki so podobni prijateljem tako kot so volkovi podobni psom.

Resnično laskava priznanja niso tista, ki jih izpovemo, ampak tista, ki nam uidejo.

Čim bolj ljubimo svoje prijatelje, tem manj jim laskamo.

Komplimente ljudje lažje izmenjujemo med seboj kot pa odkrite misli.

Zalovanje za našimi napakami ima posebno ime — ke-sanje.

Človek, ki ne dela napak, običajno nič ne dela.

Priznavamo, da imamo majhne napake, samo da bi prepričali druge, da nimamo velikih.

Velik človek pogosto dela velike napake.

Vsaka napaka se nam zdi neverjetno bedasta, kadar jo zagrešijo drugi.

Največ se naučimo iz svojih napak.

Zavist razjeda človekovo srce.

Zlata pravila življenja

NAROČILNICA

Podpisani .....

Natančen naslov .....

Zaposlen v .....

Naročam zbirko knjig Prešernove družbe.

Datum: .....

Podpis

NAROČILNICA

Podpisani .....

Natančen naslov .....

Zaposlen v .....

Naročam obvezno **ZLATA PRAVILA ŽIVLJENJA**

Naročnino bom poravnal po povzetju.

Datum: .....

Podpis

ZSS ZKS RKZSS SZDL ZKJ SDS ZSMS				SLOVEN. MOŠKO IME	PREBIV NAŠEGA POLOTOKA	KEM. ZN. ZA NATRUI	NEMČUJA	CANKAR	SLOVEN. MOŠKO IME	RDEČE BARVILO	IGRALKA IZ GLEDALIŠ V HIŠI				
			STARO ŽID. KRALJ				ALIDA MENIH								
			MITO TREFALT			MESTO V ISTRI VRSTA SADJA						OBMEJNA USTANOVA DOUGANA	IVAN MAŽURA = NIČ	GRŠKI BOG LJUBEZNI	
	NEMŠKI PIS.	TEHTNICA DOMAČ IZRAZ	OSEBNI ZAIMEK MNOŽ.												
USTA = NOVA ŠOLA				Buchwald ameriški humor. pis.				Makarska avt. ozn.			REKA V SIBIRIJI VZHOD				
ČRNE POLJSKE PTICE				Oseba iz zgodnjega kristjanstva OVIJALKA				KEMICNA PRVINA IRIDIJ			POLMER		GORICA AVTOMOB. OZN.		
MARXOV SODELAVEC					ZRENJA = NIN PLOŠČIN. MERA			REKA VEDA			ITALIJA VRSTA BARVE				
USA			MESTO V ZAPADNI ROMUNJI DOUGAN				PREDLOG ALUMINIJ		GORSKA PLANOTA Postojna RINA					NAJVIŠJA GORA V TURČIJI	
ARABSKI ŽREBEC KONJ			LJUDJE NA DVORU RUDAR								Ž. IME LAŠKA				
PREDLOG	METER RUSKI ŠAHIST		ANTIMON KEM. ZN.		Slov. pojem brez pri m. BLAGO TKANINE							GERM. OREL LITER			
PESTNER			DOLINA POD TRIGLA = VOM			NEMŠKI PIS.	Pokrajina v J. AFRIKI LOŠČILO						VALJEVO ČE TEČE KRI		
TOVOR = NJAK DIESEL			NABREKLO ZATEČE = NO					AMERICIJ KEM. ZN.				Perzijski KRALJ CIR			
OKR. ZA ULTIMAT			PREDLOG PUŠČAVA V AFRIKI		PLOD ŽITA KLASJE			NOTA IZ SOLMI = ZACIJE				SOVRAŽ = NIK ŽELEZA			
JEZERO V AFRIKI					PENEČE VINO EPOS			IRIDIJ NORVEŠKA				EL. M. ENOTA VOLT			
ITALIJA	ZAMETI TALIJ						VZKLJK, ZANICLJIV IZRAZ	ZORANA ZEMLJA OGLJIK					PREBI = VALEC IBERIJE	KDOR KUHA ALI PRODAJA KAVO	
KDOR PIŠE VERZE								NEM. PREDLOG PREBIV TOSKANE				KRIK NAJ ŽIVI			
JEZERO V BOLGARIJI BREZ C					TOVARNA V ŠK. LOKI ITALIJA			TESLA NIKOLA GRAM			Slov. film. PODJETJE TONA				
KISIK	SE MUČI SE TRUDI TONA					sestavil Slavko P.	VRŠIČKI PROMETNE OSTI STREČI GOSTOM TAMKAJ								
VIROVITICA		PLOŠKOV. MERA			KUŠČAR TROPSKI PLAZILEC		KUTINA NARODNA REPUBLIKA		SKOPJE AVT. ZN.			Ž. IME DOKTOR			
								MRHOVI = NAR TRUPLO							
			MESTO V BOLGA = RIJI					AMPER EL. KRATICA		Konec polotoka Čebelam pod. insekt			OGLJIK Ljubkov. Ž. IME	TELIČA KRAVICA	
			LJUDSKA REPUBLIKA			IT. spolnik 2 enaka soglasnika		NARODNI ODBOR			KAZALNI ZAIMEK	AVSTRIJA OS. ZAIMEK	ITALIJA VZKLJK		
								EST KISIK							
								Polinezija Mikrome- lanezija							

Prišli - odšli

V mesecu oktobru 1974 so prišli v podjetje naslednji delavci:

v tkalnico:

Petrova Nada
Balukšič Joso
Veselinova Milica
Horozovič Zeljfa

v konfekcijo:

Ravnik Marija

v oplemenitilnico:

Štefe Anica

v skupne službe:

Behek Bernarda
Brečević Zdenka
Gubac Marija

V istem času pa so odšli iz podjetja naslednji:

samovoljno prenehali:

Štikič Marica
Čabrajda Andrija
Topič Mara
Ahačič Pavel

pravilna odpoved:

Grošelj Marjana
Rupar Marjan

sporazumna odpoved:

Plajbes Metka
Gubanc Marija

izključitev iz podjetja:

Bychawski Vienczslav

Na dan 31. oktobra 1974 je bilo v podjetju 1306 zaposlenih.

Posamezne DE so imele zaposlenih sledeče število delavcev:

v I. DE — predilnici 259 zaposlenih

v II. DE — tkalnici 385 zaposlenih

v III. DE — oplemenitilnici 87 zaposlenih

v IV. DE — konfekciji 177 zaposlenih — Loški potok 54 zaposlenih

v V. DE — vzdrževal. energ. obratih 145 zaposlenih

v VI. DE — skupne službe 199 zaposlenih.

Varujmo se nezdod

V mesecu oktobru so se pripetile naslednje obratne nezdode v OZD Bombažne predilnice in tkalnice Tržič:

1. Stublar Jožici zaposleni v obratu tkalnice kot tkalka, je pri menjavi blagovnega valja, vrglo iz tkal. stroja čolniček ter ji poškodoval glavo.

Vzrok: Ni osebnega faktorja.

2. Toporiš Slavko zaposlen v obratu tkalnice kot mojster si je pri popravilu tkal. stroja vbodel palec desne roke.

Vzrok: Nevaren način dela.

3. Meglič Veroniki, zaposleni v obratu predilnice je pokrov elektro motorja, ki je bil prislonežen na ohišje predilnega stroja padel in ji poškodoval palec desne roke.

Vzrok: Natrpano delovišče.

4. Brkič Ana zaposlena v obratu tkalnice si je pri čiščenju tkal. stroja poškodovala tretji prst desne roke.

Vzrok: Neupoštevanje predpisov o varstvu pri delu.

5. Hausmajster Agata zaposlena v obratu tkalnice, kot tkalka, si je pri čiščenju škarij med obratovanjem poškodovala prste leve roke.

Vzrok: Nevaren način dela.

Pisma bralcev

(Nadaljevanje z 9. str.)

rovanje pri tem pa niso vredne odgovora ustrezne ustanove na vprašanje, ki še zdaleč ni nepomembno kot to mogoče mislijo, (vsaj tako izgleda), določeni posamezniki v ZD Kranj. Skoraj nerazumljivo je, da bi v dveh mesecih in pol ustrezen organ upravljanja ne uspel najti ustrezne rešitve, četudi je odsoten direktor ali kdo od zdravnikov, ki se s to problematiko ukvarja. Ne poznamo sistema upravljanja v ZD Kranj, vendar smo prepričani, da o takih stvareh kot je pismo oz. zastavljeno vprašanje v njem ni stvar odločitve posameznika, temveč mora o tem odločiti organ samoupravljanja, zato lahko trdimo, da stvari ne gredo tako kot bi morale. Le kaj bi bilo, če bi se tako delalo v tovarnah, da bi vsako vprašanje ali problem re-

ševali tako dolgo?

Ker ni nikakršnih posebnih izgledov, da bodo odgovorni v ZD Kranj uvideli, da je vprašanje pomembno in se le sestali in odgovorili, smo pisno poslali ustrezni republiški instituciji, seveda z našimi pripombami glede na »izredno dober« odnos zdravstvene službe v Kranju do delavk v našem podjetju ter z vprašanjem, kako je možno, da se v naši socialistični družbi tako neodgovorno in neresno gleda na probleme iz področja zdravstvenega varstva delovnega človeka.

Rešitev nagradne križanke

Prejeli smo 118 rešitev nagradne križanke. Pravilno je bilo rešenih 87 od katerih je žreb določil naslednje dobitnike:

1. nagrado 50.— din prejme **Kovač Hilda** iz predilnice;

2. nagrado 40.— din prejme **Zupančič Marjan** iz tkalnice;

3. nagrado 30.— din prejme **Meglič Franc** iz mehanične delavnice;

4. nagrado 20.— din prejme **Cebtron Jožica** iz fakturnega oddelka;

5. nagrado 10.— din prejme **Valjavec Vilma** iz nabave.

Rešitve današnje križanke odajte do 15. 12. 1974 v nabiralnik TT.

Novosti tržiške knjižnice

Ferdo Godina: **CLOVEK ŽIVI IN UMIRA**

Pistaelj Ferdo Godina je v svojem novem romanu upodobil družino Martina Zvera, ki živi v eni izmed prekmurskih vasi. To družino mučijo velike skrbi za vsakdanji kruh. Zanj se noč in dan peha mati z dvema sinovoma, oče pa s hčerko odide služiti kruh v tujino. V ta pripovedni okvir je Godina ujel podobo naše družbe, ne da bi prikrival globoke razpoke človeške biti, ki jih je prinesel s seboj naš čas. Godina ne obtožuje, le prikazuje. Ne vzgaja in tudi ne kaže »pravilne poti« v prihodnost.

Roman je poln opisov lepote prekmurske narave, zlasti pa poln plastičnih opisov značajev, težkih usod, razočaranj pa tudi radosti, torej vsega, kar se v tem našem življenju in naši stvarnosti tako tesno in tudi usodno prepleta.

Godinov roman res ni prizanesljiv, je pa pošten in odkrit. Podoba določenih stvari in dogajanj, za katere je prav, da jim pogledamo v obraz.

Karel Čapek: **VOJNA S SALAMANDRI**
»Vojna s salamandri« je fantastičen roman.

Ob obali nekega tihomorskega otoka živijo salamandri, nekakšni veliki močeradi, ki se prijaznemu človeku oddolžijo s tem, da mu z morskega dna prinašajo bisere. V svojem pohlepu po biserih ljudje začno loviti te živali in jih naseljevati po vseh morskobrednih. Medtem se salamandri močno razmnožijo in končno zrastejo ljudem čez glavo. Zase zahtevajo vse

večji življenjski prostor in si ga s silo tudi sami jemljejo. V boju zoper to nevarnost pa ljudje in države niso solidarni. Tistim, ki še niso ogroženi, ni mar usoda ogroženih in zganejo se šele, ko je že prepozno.

Ob pisanju tega romana je Čapek verjetno imel pred očmi naraščajočo moč Hitlerja in nesposobnost Evrope, da bi se mu že takoj na začetku postavila po robu.

NAKALU

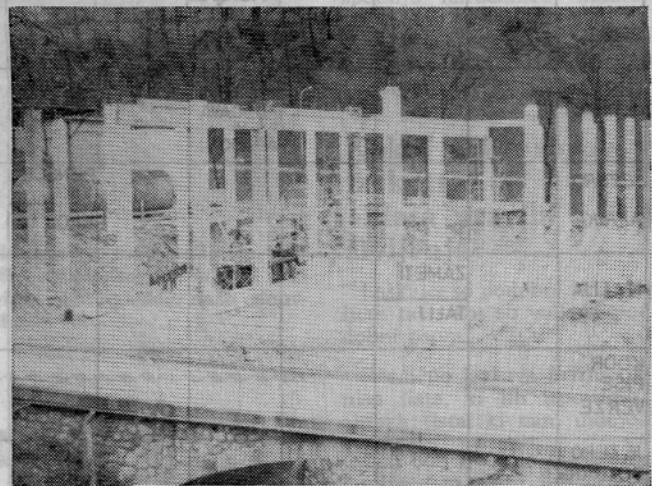
Knjiga »Nakalu« je izjemna, izredno domiselno sestavljena edicija. Gre za enakopravno dopolnjevanje deležev osmih avtorjev, hkrati, pa za svojevrsten, živ mozaik tek-

stovnih prispevkov, fotografij, skic, fotokopij, risb, zemljevidov in še marsičesa, kar se je v knjižni obliki zložilo v mikavno, ubrano in vizualno zelo učinkovito celoto.

Knjiga o živahnem slogu, večji del v dnevniški obliki, govori o podvigu 4. jugoslovanske alpinistične himalajske odprave, ki se je ob koncu avgusta 1972 napolnila na eno doslej najzahtevnejših, pa tudi najuspešnejših jugoslovanskih ekspedicij v osrčje Himalaje. Doživetja teh alpinistov so opisana zelo živo in prepričljivo. Največje bogastvo pa so odlične barvne fotografije. Na kratko povedano: vsebinsko bogat in pester zbornik, ki bo zanesljivo obogatil našo gorniško literaturo.

V oktobru je bilo predavanje iz gasilske preventive, na katerem je o nevarnostih požarov in preprečevanju le-teh govoril tov. Kastelic iz Kranja

Iz dneva v dan dobiva gradnja novega objekta popolnejšo podobo

Zahvala

Članom gasilskega društva, vratarjem in dežurnim gasil-

cem, se iskreno zahvaljujem za obisk in darila v bolnišnici, zdravilišču in na domu za čas moje bolezni.

Vogelnik Blaž

Naše mamice

Gorgijevski Riska je 9. septembra rodila dečka,

Stelzer Božidara pa 19. oktobra 1974 deklico.

Obema iskrene čestitke in obilo zadovoljstva!

»Tržiški tekstilec« — glasilo delovne skupnosti Bombažne predilnice in tkalnice Tržič — ureja uredniški odbor: Lončar Janez, Seidel Vladimir, Fornazarič Stanko, Svab Anica, Eržen Vlasta, Cerar Franc, Markun Alenka, Rakovec Cirila, Herak Marjan, Sarabon Franci, Mrak Marjeta, Peternelj Štefka. — Glavni in odgovorni urednik Furlan Janez — Naslov uredništva: BPT Tržič 64290. Telefon 50-340 int. 90 — Tisk GP Gorenjski tisk Kranj v 1450 izvodih — Glasilo izhaja enkrat mesečno — List dobijo člani kolektiva brezplačno. — Glasilo je po 7. točki I. odstavka 36. člena Zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu, Uradni list SFRJ št. 33/72, prosto plačila prometnega davka.